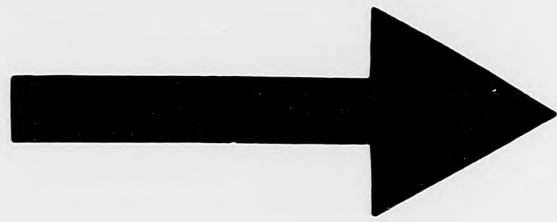
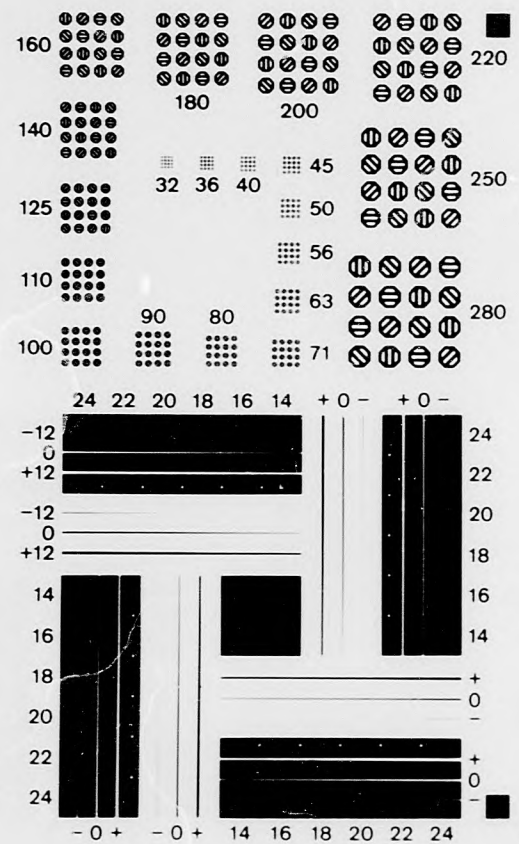

OSZK.

1990.

1:10

FOLYTATÁS

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
MAGYAR NEMZETI KÖNYVTÁR

BIBLIOTHÈQUE NATIONALE SZÉCHÉNYI
BUDAPEST, HONGRIE

FM3/9169

1970 : SZEPT. 30

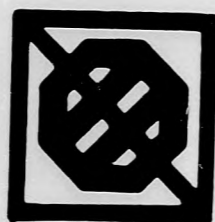
A MIKROFILMEZÉSŐL SZÁNDÉKOSAN KIHAGYOTT
LAP

AZ EREDETI DOKUMENTUMBAN A LAP ŰRES

AZ EREDETI DOKUMENTUMBŐL A LAP HIÁNYZIK

AZ EREDETI DOKUMENTUM ROSSZUL OLVASHATŐ

őa
9.
3-

MAGYAR TÁVIRATI IRODA. BELFÖLDI HIREK

1970. /évf.nélk./

jan.1-dec.31.

Hiány: jan.1. 11.lap., jan.3. 15.lap., jan.14. 11.lap.,
jan.23. 45.lap., jan.23. 53.lap., febr.3. 55.lap.,
febr.5. 25.lap., febr.9. 21.lap., febr.20. 5-6.lap.,
márc.2. 13-14.lap., márc.3. 31.lap., márc.4. 1-10.lap.,
márc.5. 27.lap., márc.14. 39.lap., márc.19. 7.lap.,
márc.20. 33.lap., ápr.3./Parlament/ 58.lap., ápr.21.
31.lap., máj.21. 23-24.lap., máj.28. 55-56.lap.,
jun.12. 11-18.lap., jun.13. 17.lap., jun.18. 6-7-30.
lap./Hivatalos Közl./., jun.19. 29.lap., jun.26. /Külön
kiadás/ 3-4.lap., jun.29. 43.lap., jun.30. 21.lap.,
jul.17. 53.lap., jul.23. 1-2.lap., jul.31. 5-7.lap.,
aug.7. 7.lap., aug.31. 25-32.lap., szept.5. 51.lap.,
szept.7. 21.lap., szept.9., szept.22. 31.lap., okt.19.
3-4.lap., okt.23. 9-10.lap., okt.30. 51.lap., nov.6.
11-16.lap., nov.10 -15., nov.24. 5-6.lap., nov.25. 23-
28.lap./Különkiadás/., dec.25.

bő 79. fogadás a nevelésügyi kongresszus küldöttel tiszteletére

t vt/pv bh la

1970. szeptember 29.

Kedden este a royal szállóban dr. Orbán László, művelődésügyi miniszter első helyettese fogadást adott az 5. nevelésügyi kongresszus résztvevőinek tiszteletére. A fogadáson megjelent aczél György, a MSZMP központi bizottságának titkára, Óvári Miklós, a központi bizottság osztályvezetője, Földvári Aladár, a szakszervezetek országos tanácsának elnöke, dr. Erdőy-Gruz Tibor, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, Lugossy Jenő művelődésügyi miniszterhelyettes, Kovács Pál vezérőrnagy, honvédelmi miniszterhelyettes, a Magyar Néphadsereg politikai főcsoportfőnöke. Ott voltak a fogadáson a pedagógusok szakszervezete, valamint több szakmai szakszervezet, a Magyar Pedagógiai Társaság vezetői, továbbá a magyar oktatásügy, a neveléstudomány több ismert kiválósága, az ifjúsági mozgalom és a társadalmi szervek képviselői. /mti/

- v é g e -

- 52 -

21.30 bh

To 21³⁵

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 150-430, 350-690

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. szeptember 30.

bő 1. miniszteri utasítás a felsőoktatási intézmények kollégiumainak szervezeti és működési szabályzatáról

1 szö/pv zs kcs la

1970. szeptember 30.

A művelődésügyi miniszter szabályozta a felsőoktatási intézmények kollégiumainak és diákonthonainak működését. Eszerint 1971. január elsejétől a kollégiumi közösségek életirányítását a kollégium tagjainak szocialista önkormányzati szervek látják el. Az önkormányzat legfelsőbb szerve: a kollégiumi közgyűlés, illetve kisebb létszámú közösségekben a kollégiumi küldöttgyűlés. A kollégiumi közgyűlés választja meg évenként a kollégiumi bizottság tagjait is.

A kollégiumokba olyan hallgatók vehetők fel, akik nem laknak az oktatási intézmény székhelyén, s a kollégiumi szabályzatban megkövetelt tanulmányi eredményt elérik, továbbá erkölcsi-politikai magatartásuk, közösségi tevékenységük megfelelő. Az alacsony jövedelmű fizikai dolgozók, valamint a nagy családos szülők gyermekei részére a felvételnél elsőbbséget kell biztosítani.

A kollégiumi cím elnyerésének fontos feltétele az önkormányzati szervek kiépítése és eredményes működése, az alapközösségek öntevékenysége és szocialista versenyének kibontakozása, a tanulmányi- és a nevelőmunka igényes megszervezése. A kiváló kollégium kitüntető cím elnyerésének feltételei között szerepel a szakmai tudományos utánpótlás erősítése - elsősorban a munkásparaszt diákok soraiból.

/folyt.köv./

-1-

bb 1./miniszteri utasítás...folyt./ kcs

a kollégiumi nevelés ügyének országos fejlesztésére, összehangolására, módszertani kérdéseinek tudományos kidolgozására a bentlakásos felsőoktatási intézmények felügyelő hatóságai mellett a jövőben országos felsőoktatási kollégiumi bizottság működik.

a miniszteri utasítás szerint a felsőoktatási intézmények 1970. december elsejéig készítik el kollégiumi, diákotthoni szabályzatuk új tervezetét./mti/

.-.

bb 2. a 900 éves pécsi irodalom - megjelent „a pécsi irodalom kis tükré,,

vid/ká kcs -cz

1970. szeptember 30.

a pécsi élelő tükrés tiber író feldolgozta a mecsekajjai város irodalmának gazdag történetét. műve - „a pécsi irodalom kis tükré,, - címmel - most jelent meg könyv alakban, a jelenkor folyóirat gondozásában és a baranya megyei tanács kiadásában. a „kis tükré,, kilencszáz év pécsi irodalmát tekintti át. pécsi írt, valószínűleg 1064 után, latin nyelvű legendáját már péspók, akiben az első-magyar származású író tisztelet-jel. andrás és benedek romete életrajza ugyanis az első magyar földön keletkezett és fennmaradt irodalmi alkotás. pécsét a magyar középkor legnagyobb költője, Janus pannonius, akire két év múlva - halálának 500. évfordulója alkalmából - ünnepségeken emlékeztek majd pécs és az egész ország. tükrés tiber érdekos mozzanatait eleveníti fel a nagy lajos király által 1047-ben alapított első magyar egyetemről is, amelynek ugyancsak pécs adott otthont. a nagy kultúrájú városban működött és alkotott hosszabb-rövidebb ideig a történetíró oláh nikkó, broderice istván és verancsics antal, s itt szerozte a népközlés-zenei műveltségét a baranyai születésű tinódi lantos sebestyén. megfordult a városban - a „kis tükré,, tanúsága szerint - az elmúlt századok legtöbb nagy írója, és költője, köztük csekoni, vörösmarty és petőfi, s itt tanult garay jános, vas gereben, vikár béla, babits mihály, gárdonyi géza és kodolányi jános. a szorzó emléket állít a haladó pécsi irodalmi körök, a janus pannonius társaságnak és folyóir tának, a „sorsunk,,-nak, amely elindítója lett a később országoszerző ismertté vált pécsi irodalmi folyóiratok egész sorának, köztük az ötvenes évek „dunántul,,-jának és a ma megjelenő „jelenkor,,-nak./mti/

.-.

-2-

bb 3. Fülöp-szék sír - ókszeres láda az 1700 éves madarasi roxolán temetőben

vid/ká kcs -cz

1970. szeptember 30.

bács-kiskun megye tanácsának anyagi támogatásával az idén folytatódott a madarasi szarmata temető és telep feltárása. a kőhegyi minály bajai régész 15 tagú leletmentő expedíciója az idén száz, 1963 óta pedig csaknem ötszáz sírt tárt fel a roxolánok - a szarmaták harmadik népcsoportja - Európában legnagyobb temetőjében. a munkát 30 000 négyzetméter területre fejezték be, de még mindig nem tudják pontosan elhatárolni a hatalmas sírmezőt.

félév alatt, áprilistól szeptember végéig sok új érdekes lelet került felszínre. a borostyángyöngyök, fibulák, fogverek, római pénzek tömegét ásták ki. a különböző nagyságu és színű borostyán gyöngyszemekből már több tízezer darab gyűlt össze. számos egyedi lelet is előkerült. a madarasi leletek „szárja,, az 1700 éves kis ókszeres láda, amelyet női sírban találtak. a ládikó rekonstruálható maradványai között mész-szoru fehér por, római pénzérmék, ruhakapcsolótűk voltak. eddig alig akadtak fogverre; most több lándzsás sírt is feltártak, az egyik háromlélly nyílhegyet, a másik újabb tűzcsiholó vasat és öt díonagyságu kovakövet is rejtegetett. ebből a korból teljesen egyedi leletnek számít egy öntött, úgynevezett áttört bronz csemlé.

az értékes roxolán-leletek a feltáró bajai túrr istván múzeum tulajdonába kerültek, ahol restaurálják, rendszerezik, feldolgozzák és folyamatosan bemutatják azokat. a csemlé-maradványokat a szegedi józsef attila tudományegyetem embertani intézetébe szállítják tanulmányozás végett./mti/

.-.

bb 4. burgonyafeldolgozó üzem épül a bakonyban

vid/ká kcs -cz

1970. szeptember 30.

új burgonya feldolgozó üzem tervét készítette el a bakonytáji termelőség-szövetkezetek területi szövetsége megrendelésére a keszthelyi agrártudományi egyetem mezőgazdasági termelő és termelésfejlesztési intézete. a beruházást az ország egyik legjobb burgonyatermő területén, a bakonyban a termelőség-szövetkezet szeszefogásával valósítják meg. tároló és feldolgozó üzem építenek zircen, amelyben hámozzák és előre sütik a burgonyát, s így konyhakész állapotban szállítják a megrendelőknek. az üzemet 300 holdnyi burgonyatermő terület szolgálja ki, amelyen a keszthelyi agrártudományi egyetem burgonya nemesítőinek új kiváló fajtáit és fajtajelöltjeit termesztik majd./mti/

.-.

-3-

To

bb 5. október 8-10: az igazságügyi orvosok társaságának nagygyűlése

1 bc/gg zs bh la

1970. szeptember 30.

a magyar igazságügyi orvosok társasága október 8-10 között pécsen rendezte meg 11. nagygyűlését, a tudományos tanácskozás fő témaként - az egészségügyi minisztérium képviselőjének referátuma alapján - közlekedési orvostani kérdésekkel foglalkozik. Indokolja ezt a közlekedés biztonságának fokozására irányuló törekvés, a balesetek számának növekvő irányzata, valamint az a körülmény, hogy kidolgozás alatt áll a vezetői jogosítványok kiadásáról intézkedő új egészségügyi jogszabály. Ez a gépjárművezetésre való alkalmasság egészségügyi feltételeit határozza meg a modern orvostan, az igazságügyi orvostan tapasztalatainak, a fokozott közlekedésbiztonsági követelményeknek a figyelembe vételével. /mti/

vbb 6. a figyelmesség szép példája

vid ká bh -cz

1970. szeptember 30.

a figyelmesség szép példájával szolgál vas megyében nárai község tanácsa, a közigazgatás vezetői rendszeresen kiírják az anyakönyvből kinek, mikor van a huszonötödik és az ötvenedik házassági évfordulója, minden ilyen alkalomra szép virágcsokrot készíttetnek és a jubilálókat köszöntik vele.

előfordult már, hogy az érdekeltek nem is tartották nyilván az évfordulót, csak akkor döbbentek rá a nevezetes napra, amikor virággal, jóvánsággal emlékeztették őket erre.

a nárai tanács e kedves figyelmességgel tovább erősítette a tanács és a lakosság kapcsolatát. /mti/

bb 7. eltávoztak a kis-balaton vámszedői

vid ká bh -cz

1970. szeptember 30.

a kis-balatonról eltávoztak a berek legfalánkabb halászmadarai, a kárókatona, vagy más néven a korimoránok, ezeket a vadkacsánál nagyobb testű madarakat ázsiaiban halászatra is felhasználják. A kis-balatonon az ideén népes állomány, mintegy 500 kárókatona töltött néhány hónapot, az ügyes halászmadarak nagy „vámot” szedtek a kis-balaton egyébként is szegényes halállományából. naponta a testsúlyuknak megfelelő halmennyiséget, egyenként csaknem két kilót fogyasztottak, a madársereg napi táplálékát csaknem ezer kilóra lehet becsülni. /mti/

- 4 -

bb 8. magyar elnököt választotta nemzetközi összehasonlító irodalom-történeti társaság

1 ms/tr zs bh la

1970. szeptember 30.

a nemzetközi összehasonlító irodalomtörténeti társaság /aile/ a közelmúltban a franciaországi bordeaux-ban tartott kongresszusán nemzetközi elnökvé választotta Sötér István akadémikust. Neves irodalomtudósunk hazatérkezése után elmondotta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a kongresszus, amelyen a világ minden tájáról mintegy 400 irodalomtörténész vett részt, jelentős eseménynek színeltezt franciáországban. a tanácskozást Chaban-Delmas miniszterelnök nyitotta meg. az érdeklődés nem meglepő, hiszen a francia az összehasonlító irodalom egyik legfontosabb bázisa.

- az összehasonlító irodalomtudomány a nemzeti irodalmakat nem elszigetelten, önmagukban, hanem a világirodalmi összefüggésekbe, a világtörténelemben és a világirodalomban végbe-
menő folyamatokba behelyezve, ezek részeként fogja fel. így szélesebb távlatok nyitására, eddig elhanyagolt összefüggések feltárására és az irodalmi műveltség gazdagítására nyílik lehetőség. a nemzetközi összefüggések kutatásának előtérbe állítása egyáltalában nem jelenti a nemzeti jelleg elhanyagolását, sőt éppen a más irodalmakkal történő összehasonlítás során szembevethetővé mindaz, ami újat eredetit egy-egy nemzeti irodalom képvisel. ilyen módon mi magyarok is sokkal egyetemesebb képet tudunk adni nemzeti kulturánkról. Lre

- magyarország szerepe a nemzetközi szervezet életében igen jelentős - folytatta Sötér István. az ailec ugyanis céljából tüzte az európai irodalmak történetének megírását. e nagy vállalkozásban korunk legjelentősebb irodalomtudósai vesznek részt, a szovjetunióból, az egyesült államokból, franciaországból, angliából magyarországról, az ndk-ból stb. a szervező munka központja a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi intézete. a magyar tudósok résztvesznek a nagy világvállalkozás koncepciójának kialakításában is. könyvkiadásunk tekintélyét, nemzetközi megbecsülését mutatja, hogy az angol és francia nyelven megjelenő európai irodalmak történetének kiadója - francia és amerikai kiadók közösen vállalkozásban - az akadémiai kiadó lesz, és nálunk nyomják majd a készülő mű köteteit. /mti/

- 5 -

bb 9. Ünnepi koncertek és operaelőadások a szovjet kultúra napjain - világhírű vendégművészek közreműködésével

1 szö/gk bzs zs la

1970. szeptember 30.

a szovjet kultúra napjainak zenei programja világhírű szovjet előadóművészek és együttesek közreműködésével igéri október 24 és november 3 között.

Ünnepi hangversennyel nyitják meg a tíznapos művészeti eseménysorozatot a magyar állami operaházban október 24-én, amelyen közreműködik a nálunk szvjcsnyikov-kórusként ismert szovjetunió állami akadémiai vegyeskara is, valamint a 80 tagú belorusz állami táncgyűttes. a nyitó koncertet a televízió is közvetíti. a szvjcsnyikov-kórus két további koncertet ad budapesten: október 25-én a zeneakadémián alekszandr szvjcsnyikov vezényletével többek között csajkovszkij, muszorgszkij, bárdos györgy, rahmaninov műveit tolmácsolják. másik zeneakadémiai koncertjükön, október 30-án a magyar állami hangversenyzenekar közreműködésével kodály: psalmus hungaricusát és prokofjev: alekszander nyevszkij, oratóriumát adják elő. vidéki hangversenykörútjuk során október 26-án fellépnek a kecskeméti katonai józsef színházban, 27-én a szolnoki szigligeti színházban, november 2-án pedig a zalaegerszegi művelődési otthonban.

a belorusz állami táncgyűttes bemutatja műsorát október 26-án az egri gárdonyi géza színházban, 27-én a salgótarjáni józsef attila művelődési házban, 29-én a debreceni bartók-teremben, 30-án a miskolci római sándor művelődési házban, 31-én pedig az ózdi művelődési házban. fellépnek november 2-án a csepeli munkásotthonban is.

a zeneakadémiai Ünnepi koncertek további programjában október 26-án david ojsztrah karmesterként mutatkozik be. a budapesti filharmoniai társaság zenekarát vezényli, a koncerten közreműködik gidon krémer hegedűművész. az esten beethoven egmont-nyitánya mellett sibeliusz és bramhs műveit tolmácsolják. david ojsztrah hegedűestjére november 1-én kerül sor a zeneakadémián.

/folyt. köv./

- 6 -

bb /9. /Ünnepi ... 1. folyt./bzs

lazarij berman zongoraestjét sopronban rendezik október 26-án, s szólistaként szerepel a világhírű művész október 29-én szegeden is. győrt október 25-én rendeznek Ünnepi hangversenyt. a győri szimfonikusokat arvid janszonsz vezényli, közreműködik jakov zak zongoraművész. a győri hangversenyprogramot október 27-én sopronban is megismétlik. október 31-én pécsen lesz gidon krémer hegedűművész szólistája.

az opera- és balett repertoármaratokban a fővárosban és vidéken egyaránt számos szovjet művész vendégszerepel. az erkel színház október 25-1 parasztszünet és bajazzók előadásán fellép z. szotkilava, az október 27-1 előadásán pedig t. szinyavszkaját hallhatjuk. október 28-án az operaház giselle műsorában ismét láthatjuk a moszkvai nagy színház két szólistáját: n. besszertnovát és m. lavrovskijt. a két kiváló szólista október 31-én az erkel színház hatyuk tava előadásán is fellép. az operaház október 29-1 faust-előadásán pedig j. nyesztyerenko énekel. másnap az anyeginben mutatkozik be v. atlantov, j. mazurok és t. szinyavszkaja. a szegedi nemzeti színház ugyanezen a napon adja elő a bohéméletet, amelyen fellép z. szotkilava.

az Ünnepi eseménysorozat záró rendezvényét november 3-án tartják a zeneakadémián. a gálakonzerten közreműködik szinyevszkaja, z. szotkilava, j. mazurok, lazarij berman, gidon krémer és a szvjcsnyikov-kórus. a budapesti filharmoniai társaság zenekarát odisszej dimitriadi vezényli. /mti/

--

bb 10. porszivógépes tolvaj - két évi szabadságvesztés

1 bc/gg zs bh la

1970. szeptember 30.

szabó sándor, 27 éves kőműves, budakeszi lakos, akit korábban többször megbüntettek, szabadulása után - feleségével együtt - egy ideig albérletben lakott. a bérbeadó és szabóék között megromlott a viszony, s felmondásra vezetett. a házaspár elment ugyan a lakásból, de nem jelentkezett ki, s a kulcsokat sem adta vissza a bérbeadónak. amikor a főbérlet nem tartózkodott otthon - szabó a nála maradt kulccsal behatolt a lakásba, ott kutatott, s magával vitt egy porszivógépet, majd értékesítette. ezenkívül egy rokona meglátogatásakor annak lakásából elemelt egy táskarádiót.

a központi kerületi bíróság szabó sándort - figyelembe véve büntetett előéletét - két évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

- 7 -

bb. 11. középiskolás ösztöndíjasok borsodban

vid ká/11 cz

1970. szeptember 30.

középiskolákban továbbtanuló fizikai dolgozók gyermekeinek segítségéről készített felmérést a borsod megyei tanács művelődési osztálya. megállapította, hogy az idén a különböző típusú középiskolákban tanuló nyolcezerkétszáz diák közül száz fizikai dolgozó gyermeket segítik ösztöndíjjal. Ezeknek fele a támogatást nyújtó vállalattal szemben kötelezettséget vállalt, hogy tanulmányai befejeztével ott helyezkedik el.

a társadalmi segítség, a helyi adottságokhoz alkalmazkodva, sokoldalúan nyilatkozik meg. az ózdkörnyéki szénbányák, valamint az iparváros diákjainak támogatására a járási tanács külön ösztöndíj alapot hozott létre. hasonló módon segít az országos járási tanács. szikszó környékén a tsz-ek és az állami gazdaságok közös alapról támogatják az arra rászoruló tehetséges középiskolásokat. a mezőkövesdi matyó háziipari szövetséget valamint a borsodi állami építőipari vállalat is rendszeres támogatást juttat a fizikai dolgozók gyermekeinek. /mt1/

--

bb. 12. magyar-szlovén kulturális együttműködés

vid ká/11 cz

197. szeptember 30.

a harmadik szombathelyi magyar-szlovén képzőművészeti kiállítására 11 vas megyei és nyolc szlovén művész küldte be munkáit. a határmenti vas megye és szlovénia hagyományos kulturális kapcsolatainak újabb jelentős állomása lesz az október 10-én nyitóló tárlat. a rendkívül gyümölcsöző, mindkét terület kulturájára művészetére kedvezően ható együttműködést dr. pável ágoston, a szombathelyi könyvtár egykori tudós igazgatója alapozta meg. a zóta szoros munkakapcsolatban állnak a vasi és szlovén könyvtárosok, történészek, írók muzeológusok és pedagógusok. közös kutatási témákon dolgoznak, kiadványokat jelentetnek meg, kölcsönösen segítik egymás tevékenységét.

a készülő kiállításon a vendégek 16, a vasiak 44 művet szerepeltetnek. /mt1/

--

- 8 -

ke 930

bb. 13. újabb nyolc tanyai kisiskolát szüntettek meg szabolcsban

vid ká/11 cz

1970. szeptember 30.

elnéptelenedés miatt újabb nyolc tanyai kisiskolát szüntettek meg szabolcs-szatmár megyében. legutóbb a kocsond-pusztasándori, a fülöpösdaróczi, a nagydobos-perényi tanyai, a kántorjános-emma tanyai, a hodász-tarnai tanyai, a nyirkáta-gólyaszállási, atyukod-kálmán-majori és a tabor szállás-halmos tanyai általános iskolák jutottak erre a sorsra. kocsond-pusztasándor tanyán az első és negyedik osztályban mindössze 12 tanuló maradt. nagydobos-perényi tanyán nyolcra csökkent az iskolások száma. a megszüntetett iskolák tanulóit részben tanyai kollégiumokban helyezték el, részben bejárnak a közeli körzeti iskolákba. a kollégiumban elhelyezett ellátásáról szervezetteren gondoskodnak a bejáró tanulókat pedig autóbusszal vagy egyéb járművekkel szállítják az iskolákba. /mt1/

--

bb. 14. baranya első termelészövetkezeti lakótelepét alakítják ki a tenkesalján

vid ká/11 cz

1970. szeptember 30.

a tenkesalja híres fürdőhelyén, harkányban, alakítják ki baranya megye első termelészövetkezeti lakótelepét. a siklósi magyar-bolgár testvériség tsz megfelelő földterületet ajánlott fel erre a célra a község nyugati oldalán. az elkészült terv szerint tíz új utcát hoznak létre, s százhusz családi házat és hatvan ugynevezett láncházat építenek itt. ez lesz a fürdőhely első városias jellegű lakótelep: a házak nagy részét ugyanis emeletesre építik. a törekvés az, hogy elsősorban fiatalok, ifjú házaspárok teremtsenek maguknak otthonot a területen. harkányban azonban, ahol évente több mint egymillió fürdővendég fordul meg, igen magasra szöktek a telekárak. a termelészövetkezet vezetősége fiatalok faszekrakási gondjainak enyhítésére elhatározta, hogy azok a dolgozók, akik legalább öt évremunkát vállalnak, a közös gazdaságban, csupán a telekrendezéssel kapcsolatos költségeket kötelesek megfizetni, továbbá kedvezményesen kapnak építőanyagot és fűtőt. az új lakótelepnek legalább félezer lakója lesz. /mt1/

--

- 9 -

ke 930

bb. 15. iker-viztorony épül ujszegeden

vid ká/11 cz

1970. szeptember 30.

Szeged növekvő vízszükségletének kielégítésére egymás tán épülnek az új vízművek és víztornyok a városban. az új tárján negyedik iker-viztorony után most hasonló alapozáshoz fogtak ujszegeden. ennél is alkalmazzák majd a swenson-thoma féle svéd-magyar szabadon módszereit. az ujszegedi torony 57 méter magasra kerülő, 800 köbméteres felső tartálya a magasépületek, az alja 1500 köbméteres „iker”, pedig a megfelelő magasságú házak vízellátását szolgálja majd, ikresített torony jövőre készül el.

a szakemberek számításai szerint a város jelenlegi 40 000 köbméteres napi csucsfogyasztása 2000-ben 120 000 köbméterre növekszik. ezzel a fejlődéssel igyekeznek lépést tartani a vízművek, víztornyok építésével. száz évvel ezelőtt a város első vízművében még egyetlen kis gőzgép emelte ki a tiszából a vizet, amelyet korsónként egy krajcárért árúsítottak a fabódás, úgynevezett tiszakutaknál./mt1/

--

bb. 16. zöltség és gyümölcsfelhozatal

11 cz

1970. szeptember 30.

Szerdán reggel 83 vagon áru érkezett a nagyvásártelapra. a nagyobb volumenű cikkek és azok fogyasztói árai a zöldeért egy-ségeiben:

Burgonya 16 vagon 3.50 forint, fejeskáposzta 5 vagon 2 forint, kelkáposzta 2 vagon 3 forint, vöröskáposzta 4 vagon 3.60 forint, paradicsom 4 vagon 5 forint, zöldpaprika 3 vagon 7.60 forint, sárgarépa 3 vagon 2.40 forint, gyökér, 1 vagon 5.40 forint, alma 10 vagon 4 forint, körte 11 vagon 4.40 forint, szőlő 12 vagon 8 forint.

olcsóbb lett az őszibarack, és választék bővítés céljából 9 vagon bulgár, illetőleg albán szőlő érkezett./mt1/

--

- 10 -

9.00/11 Kc P32

bb. 17. csehszlovák pártmunkás küldöttség érkezett budapestre

10.30/11 -cz

1970. szeptember 30.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága meghívására budapestre érkezett csehszlovákia kommunista pártja pártmunkás küldöttsége frantisek ondrich elvtársnak, a cskp központi bizottsága osztályvezetőjének vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren íván mátyás, az mszmp központi bizottság osztályvezetője fogadta. jelen volt f. dvorsky, csehszlovákia budapesti nagykövete. /mt1/

--

bb. 18. egérmérget ettek a gyerekek

vid-ju ká -cz

1970. szeptember 30.

a kisgyermekes szülők számára figyelmeztető bal eset történt pécsen, hétfőn este. a két éves b. noémi és egy éves ruth nevű huga egérmérget helyezett, gerintásra használt cumarin nevű mérget fogyasztott. a testvéreket a pécsi gyermekórházban ápolják. szerdán megnyugtató tájékoztatást adtak az orvosok: noémi, aki kisebb mértékben szenvedett mérgezést, jól van. kis testvére, aki igen súlyos állapotban került a kórházba, ugyancsak javult, túl van az életveszélyen. /mt1/

--

bb. 19. téglaterven felül - próbaüzemelés bakonyszentlászlón

vid-ju ká -cz

1970. szeptember 30.

Szerdától kezdve terven felül termel a tapolcafői téglagyár. az üzem a kongresszusi munkaversenyben, az árvíz miatt különösen nagy építőanyagipari igény kielégítésére, ez évben másfélmillió téglát gyárt terven felül. az üzem munkájának értékeit emeli, hogy ezt a teljesítményt az évközi munkaerőhiány ellenére érte el.

/ folyt. köv. /

10.30/11

-11-

He 11.10

bb 19. / téglaterven felül... 1. folyt./-ju

a középduánantuli téglá- és cserépipari egyesülés másik két üzemében is jelentős események zajlottak le. a veszprémi vársányi téglagyár, amely augusztusban egy orkánszerű bakonyi viharban megrongálódott és kemencéi összedőltek, most ismét megkezdte az égetést.

a bakonyszentlászlói új téglagyárban, ahol részleges próbaüzemeltetés kezdődött szerdán már felhevítették a kettős számú kemencét is. /mti/

--

bb 20. kormányközi idegenforgalmi világszervezet alakult Mexikóban - szurdi István nyilatkozata

t kfkökf-ju -cz

1970. szeptember 30.

a hivatalos idegenforgalmi szervezetek nemzetközi szövetsége, az uióot, Mexikóban tartotta rendkívüli közgyűlést, amelyen hazánkat szurdi István belkereskedelmi miniszter, az országos idegenforgalmi tanács elnöke vezetésével kormányküldöttség képviselte.

az idegenforgalmi kormányküldöttség munkájáról szurdi István nyilatkozott az mti munkatársának.

- velünk együtt - mondotta a miniszter - 86 ország kormányküldöttsége vett részt a közgyűlésen, amelyen - az ensz tavalyi közgyűlésének határozata alapján - az uióot a korábbi informatív és konzultatív szervből az ensz mellett működőkormányközi világszervezetté alakult. a tanácskozáson rögzítettük a szervezet új státuszának megfelelő feladatait, működési elvét, alapszabályát. az ezzel kapcsolatos megbízatásunknak eleget tettünk. jóllehet szakmai világszervezet megalakulásáról volt szó, különböző politikai nézetek csaptak össze, az ülés nem volt vitamentes. örömdetesnek tekinthető a közgyűlésen a fejlődő országok, elsősorban az afrikai és az arab államok, progresszív magatartása; a fontos, lényeges kérdésekben együtt szavaztunk.

/ folyt. köv./

10.43/ju

-12-

11.30

bb 20. / kormányközi ... 1. folyt./-ju

- a nemzetközi idegenforgalmi kapcsolatok további erősítését szolgáló világszervezet a mexikói közgyűlésen lényegében létrejött, ténylegesen azonban akkor tekinthető megalakultnak, ha a több mint 100 tagország 51 százaléka ratifikálja a megállapodást, amelyre a következő időszakban kerül sor - fejezte be nyilatkozatát szurdi István. /mti/

--

k bb 21. 1975-re 25 százalékkal nő az élelmiszeripari termelés - az édosz központi vezetőségének ülése

t jf/se-ju -cz

1970. szeptember 30.

szerdán az édosz gorkij fásori székházában ülést tartott a szakszervezet központi vezetősége. kazareczki Álmán mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszterhelyettes a negyedik ötéves terv élelmiszeripari koncepciójáról tartott tájékoztatót. elmondotta, hogy az ágazat termelése öt év alatt 25 százalékkal nő meg. lényegesen megváltozik illetve átalakul a fogyasztói struktúra, mert az eddiginél jobban előtérbe kerülnek az állati termékeket feldolgozó iparágak. ezek részesezése az ágazaton belül a jelenlegi 38-ról 42 százalékra fut fel. gyors ütemben fejlesztik a husipart, új üzem épül Gyulán és Szegeden, a miskolci huskombinátot teljesen átépítik és rekonstrukciót hajtanak végre Kaposváron is. a baromfitenyésztés az elmúlt években jó eredményeket ért el, a feldolgozó ipar azonban nem épült ki eléggé. ezért a tervidőszakban három baromfifeldolgozó üzemet létesítenek.

a miniszterhelyettes szerint az élelmiszeripar hatékonyságában termel majd. a termelés növekedés 70 százalékát a termelékenység fokozásával éri el, jelenleg ez az arány csak 40 százalékot tesz ki. a miniszterhelyettes figyelmeztetett arra is, hogy az export szubvenciókat fokozatosan csökkentik, - amit valamennyi iparágunk tudomásul kell vennie - és ez különösen a konzerv- és a baromfiipart érinti majd. más ágazatokban is hatékonyabbá kell tenni a munkát.

/ folyt. köv./

10.55/ju

11.30

-13-

bb 21. / 1975-re 25 százalékkal ... 1. folyt./-ju

a jelenlegi 59.5 kg-os egy főre eső húsfogyasztás 1975-re eléri majd a 67 kg-ot, tejből és tejtermékből a mostani 112 kg helyett 125 kg-ot fogyaszt majd a lakosság, zöldekből 88-ról 100 kilóra, gyümölcsből pedig 73 kilóról 90 kilóra emelkedik 1975-re az egy főre jutó fogyasztás.

a tervidőszakban nagy szerepet szánnak a mezőgazdasági nagyüzemek élelmiszer feldolgozó tevékenységének. szükség lesz arra is, hogy az eddiginél jobban szervezzék meg a gazdaságok és az élelmiszeripari üzemek kooperációját. /mti/

bb 22. hinorán jános,

vid ká-ju -cz 1970. szeptember 30.

a párt régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 1970. szeptember 29-án, 83 éves korában elhunyt. temetése október 1-én, csütörtökön 16 órakor lesz a győrei temetőben.

az mszmp tolna megyei bizottsága és bonyhádi járási bizottsága. /mti/

bb 23. barátság vonat indult vas megyéből a szovjetunióba

vid-ju ká -cz 1970. szeptember 30.

hazánk felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából szerdán különvonat indult vas megyéből a szovjetunióba. a különvonat utasai - munkások, parasztok, értelmiségiek, mintegy három és félszázan - megismerkednek moszkvában a szovjet főváros nevezetességeivel, színházi előadásokon, kirándulásokon vesznek részt. moszkva után kijövet keresik föl a vasiak, s október 7-én este érkeznek vissza szombathelyre. /mti/

11, 10/ju

-14-

He 11/30

bb 24. a kongresszus tiszteletére: csaknem ötvenezer négyzetméter mezőgazdasági vázszerkezet torven felül

vid-ju ká -cz 1970. szeptember 30.

a beton és vasbetonipari művek alsószolcsei üzemének dolgozói szerda reggelig százhatvanezer négyzetméter mezőgazdasági vázszerkezetet készítettek. így ebből a termékből ez évre előírt tervüket három hónappal a határidő előtt teljesítették. a több célra felhasználható vázszerkezet a mezőgazdasági kiállításon aranyérmét nyert és népzerűségére jellemző, hogy az 1971 évi termelés nagyobb részét már lekötötte az agrotársulat. a tartópillérekkel, összekötő gerendákkal és tetőfödém panelekkel álló vázszerkezetek gyorsan és jól építhetők a közös gazdaságok, többhajós és tömbösített tehénistállók, sertés-tenyésztő telepek, juhodályok, műhelyek, raktárak, gépszínek és magtárak készíthetők belőle. az épületeket a termelészövetkezetek építőbrigádjai autódaru segítségével maguk szerelhetik össze.

az év rendelés teljesítése után az alsószolcseiek elhatározták, hogy figyelembe véve a növekvő igényeket - a tizedik pártkongresszus tiszteletére az év végéig terven felül még mintegy ötvenezer négyzetméter vázszerkezetet készítenek. /mti/

bb 25. magyar-lengyel termelészövetkezeti együttműködés

vid-ju ká -cz 1970. szeptember 30.

barátsági és együttműködési szerződést kötött egymással a pécsi és a varsói termelészövetkezeti szövetség. ennek alapján szeptember 23-tól 30-ig baranyában tartozkodott a varsói vajdaság közös gazdaságainak öttagú küldöttsége, edward slodowniknak, a szövetség elnökének vezetésével. a lengyel szakemberek tanulmányozták a mecseki és a dráva menti termelészövetkezetek szövetségének szervezeti felépítését és tevékenységét, s látogatást tettek több közös gazdaságban, valamint a szentlőrincen működő mecseki társulásnál. a varsói és a pécsi terület mezőgazdasága sok tekintetben hasonlít egymáshoz, ezért tág lehetőség nyílik az együttműködésre. a két szövetség öt évre szóló megállapodást kötött, amely szerint évente tíz-tíz szövetkezeti szakember utazik tanulmányutra varsói vajdaságba, illetve baranya megyébe. meg egyezés született arra vonatkozóan is, hogy a két szövetség elősegíti a magyar és a lengyel termelészövetkezetek közötti közvetlen kapcsolatok létrejöttét. /mti/

10.20/ju He 11/30

-15-

bb. 26. ítélet a szigetvári vár-galeri ügyében

vid ká/il cz

1970. szeptember 30.

a pécsi járásbíróóság előtt felelt tetteiért az a tiz tagú fiatalokból álló galeri, amely az elmúlt év telén és 1970 tavaszán szigetváron garázdálkodott. az utcán belekötöttek a járókelőkbe, turistákba, bántalmazták őket. több esetben loptak: így például egy orvosi rendelőből kitöltetlen igazolványokat, bélyegzőt vittek el. feltörték a szigetvári műemlék templomot, az ott talált orgonasípokot magukkal vitték, majd később tönkretették. légpuskával és csuzlival lövöldöztek a konzervgyár neon reklámfeliratát. leggyakrabban a vasutállomás környékén, valamint a várban tanyáztak.

a pécsi járásbíróóság bűnösnek mondta ki a vádlottakat folytatólagosan és együttesen elkövetett garázdaságban, társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett lopásban és más bűntettekben. ezért f. sándort egy évi négy hónapi, a. antalt egy év két hónapi, g. károlyt nyolc hónapi, r. józsefet nyolc hónapi szabadságvesztésre ítélte, amelyet a fiatalok büntetésében kell letölteniük. négy vádlott hat, négy illetve három hónapi szabadságvesztés -büntetésének végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette. a bíróság megállapította, hogy a fiatalok elítéltek többsége nem fejezte be általános iskolai tanulmányait és rendszeresen családi körülmények között él. az ítélethezatalnál enyhítő körülményként értékelték, hogy - kettőjük kivételével - egyikük sem töltötte még be a tizenhatodik életévét./mti/

--

bb 27. befejezte munkáját a balatoni viharjelző szolgálat

vid-ju ká -cz

1970. szeptember 30.

szeptember 30-án befejezte balatoni vihar és rövidtávú előrejelzéseit a központi meteorológiai intézet síófoki obszervatóriuma. az idei nyár szélsőséges időjárását a riasztások száma tükrözi. az obszervatórium 44 sárga és 30 vörös rakétás jelzésre adott javaslatot a balatoni révkapitányságnak. a balaton térségében a zivatarok száma 30, volt. a leghevesebb, orkán erősségű, augusztus 21-én 1 óránként 115 kilométeres sebességgel volnult át a tó keleti medencéje fölött. minden szélvihart sikerült időben előre jelezni, ami az obszervatórium szakmai, műszaki fejlődésének s a balatoni révkapitánysággal kiépített szoros együttműködésnek köszönhető. /mti/

--

12.10/ju

-16-

13.45

bb 28. molnár antal kossuth-díjas szerzőnek ítéltek a zene-tudományi díjat

t gy/mné-ju -cz

1970. szeptember 30.

szerdán ünnepi külsőségek között adták át molnár antal kossuth-díjas zeneszerzőnek a zene-tudományi díjat, amelyet a művészeti alap első ízben adományozott.

a kitüntetést, - molnár antal az egyetemes zene-tudomány-megismertetése, és megszerettetése terén elért eredményeinek elismeréseként kapott - ezentúl minden évben olyan személyeknek adományozzák, aki a zene-tudomány, a zenekritika, a zenei publicisztika terén kimagasló eredményeket ért el, illetve különleges érdemeket szerzett az egyetemes zene-tudomány terjesztésében.

a 81. éves zenetudósnak szilárd györgy, a művészeti alap igazgatója, illetve kerekes jános zeneszerző adták át az emlékplakettet. az ünnepségen jelen volt sárai tibor, a zeneművészek szövetségének főtitkára, valamint molnár antal kollégái, tisztelői. /mti/

--

bb. 29. rendőrségi hírek

il cz

1970. szeptember 30.

budapesten a 19. kerületben a vöröshadsereg utja és a kossuth tér kereszteződésénél horváth józsef 43 éves gépkocsivezető nem adta meg az áthaladási elsőbbséget halálra gázolta nagy zoltán 11 éves iskolai tanulót. a rendőrség horváth józsefet őrizetbe vette.

x x x

/folyt.köv./

- 17 -

13.45

bb. 29./ rendőrségi ... folyt./ 11

pásztó és jobbágyi községek közötti uton kerekos jános 27 éves kubikus motorkerékpárjával nekiközött egy előtte szabályosan közlekedő kétfogatu lovaskocsinak. az összeütközés következtében kerekos jános olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt.

x x x

jóbanáza községben ifjabb topos lajos 20 éves traktorvezető az egyetértés tsz szántóföldjén engedély nélkül beindította az ott álló traktort, amely után eke és gyűrűshenger volt akasztva. a nyitott traktor ajtaján topos kiesett és a gyűrűshenger halálra gázolta.

x x x

berta istván 26 éves építőipari munkás tiszaföldvári lakos a lakásán ittas állapotban késsel összeszurkálta szomszédját, janolik istván 44 éves építőipari munkást, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. bertát őrizetbe vették és a vizsgálatot folytatják./mti/

--

bb. 30. „zsendül,, a szőlő tokaj-hegyalján

vid ká/11 cz

1970. szeptember 30.

a kései kitavaszkodás óta szinte egyfolytában tartó kedvezőtlen időjárás után verőfényes, száraz szeptember köszöntött a tokaj-hegyaljára. a világhírű borvidéken az idén lehullott csapadék mennyisége csaknem kétszerese volt a sok évi átlagnak, ezzel szemben a „szőlőérlelő,, napfényes órák száma ezerral kevesebb volt.

a kedvezőtlen természeti körülmények befolyásolták a szőlőérését. más években szeptember végén, október elején már 18-20 fokok mustokat jeleztek a pr/óbaszüretek.

/folyt.köv./

- 18 -

Ha 13 h5

bb .30. / ,, zsendül,, ... folyt./ 11

most a szőlő még csak „zsendül,, a szeptemberi napsütés hatására kezdődött a meg a bogyókban az erőteljesebb cukorképződés. különösen a déli fekvésű domboldalakon, mint a mádi királyokon, a tolcsvai kincsemen, a történelmi nevezetességű tarcali szarvas szőlőben erőteljes a cukrosodás. a próbaszüretek ezeken a nagyüzemi szőlőstáblákön 12-13 cukorfokos mustokat adtak./mti/

--

bb. 31. tanévnyitó a Liszt ferenc zeneművészeti főiskolán

t nn/mné/11 cz

1970. szeptember 30.

a Liszt ferenc zeneművészeti főiskola október 1-én délelőtt 12 órakor tartja tanévnyitóját a főiskola nagytermében. az ünnepség keretében 13 órakor avatják fel a főiskola második emeleti bartók -termét, s leplezik le a teremben elhelyezett emléktáblát, valamint borsos miklós szobrászművész bartók bélérel mintázott alkotását.

a Liszt ferenc konzervatóriumban az ötéves képzésben az ideai hallgató létszám 295, a háromévesen pedig 396, szinte háromszoros volt a tulajdonképpen a tanár-, ének-, hegedű, zongora szakokon, amelyek közül ma is legnépszerűbb a középiskolai énektanár-énekkar vezetői szak. a tavalyi tanév folyamán 8 nagy nemzetközi versenyen szereztek értékes díjakat a főiskola hallgatói. rányi dezső zwickauban a schumann-versenyen, torma gabriella pedig a vrsailles-i cziffra györgy-versenyen ért el nagyszerű eredményt. ugyanakkor az énekesek is kitűnően szerepeltek olyan jelentős külföldi seregszemléken, mint a lenin centenáriumi alkalmából szocsiiban rendezett dalverseny, vagy a karlovy vary-i dvorzák fesztivál. ✓

két esztendeje vezették be - egyelőre zongora, gordonka és hegedű-szakon, a művész - és tanárképzés különválasztást. ez a több elmélyülésre több gyakorlásra lehetőséget teremtő módszer máris érezteti hatását a főiskolai hallgatók fejlődésében, többek között éppen a nemzetközi versenyeken való szereplésükben. rányi dezső előkelő helyezése éppen ennek a pedagógiai újításnak egyik vívmánya.

/folyt. köv./

- 19 -

KL 134f

✓ Ezeken Ötvös Csaba, Nagy Márta, Kovács Kolos aratott megérdemelt sikert.

bb. 31./ tanévnyitó ... folyt./ 11

ugyancsak hosszabb ideje tesztminiszteri rendelet lehetővé, hogy a korhatáron aluli kivételes tehetségeket főiskolai tanárok oktathassák. a szovjetunió mintájára ezek részére tíz éves előkészítő tagozat működik, ahol kettőzött óraszámú komoly szakemberek egyénileg foglalkoznak a gyerekekkel, évfolyam és tananyag-kötöttség nélkül. így jelenleg a Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola pedagógusai 15 rendkívüli, 8-14 év közötti tehetséget tartanak számon.

a konzervatórium hírnevére jellemző, hogy alig tud a külföldi testvérintézetek meghívásainak eleget tenni./mti/

-. -

bb. 32. székács elemér emlékünnepe

Vid ká/11 cz

1970. szeptember 30.

száz évvel ezelőtt született a hazai gabonanemesítés utörője, székács elemér, a centenáriumból csongrád megyében is megemlékeznek, ahol a kutató 36 esztendő telt el és az árpádalmi egykori uradalmi birtokon növény-nemesítő telepet létesített. a centenáriumból az árpádalmi községi iskola falán szerdán székács emléktáblát avattak.

a községben egyidejűleg gabonatermesztési tanácskozást rendeztek. dr. fazekas Lajos, a megyei tanács vb mezőgazdasági és élelmezési osztályának vezetője előadásában közölte, hogy csongrád megyében az 1930-as évek átlagában 260 000 holdon csupán 21 000 vagon kenyérgabonát termeltek. a felszabadulás után fokozatosan csökkent a terület és növekedtek a hozamok. ma már a hajdani területnek a fele is elegendő a 30-as évek termésének betakarításához./mti/

-. -

- 20 -

13.07/11 Hc 1345

bb 33. időjárásjelentés

-ju -cz

1970. szeptember 30.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 30-án, szerdán 13 órakor:

felhősebb idő

szárazföldünk középső része felett a napok óta tartó észak-déli irányú hideg légáramlás megszűnt. ezzel egy időben nyugat-európán át enyhébb légtömegek áramlanak közép-európa felé. felhősödést, helyenként esőt, egy-két helyen zivatarokat okoznak. a hőmérséklet is emelkedik, de nem olyan mértékben, hogy elérje a nyugat-európában uralkodó 25 fok feletti napi csúcserőket. elsősorban az éjszakai fagyok megszűnésére lehet a kárpát-medencében számítani. hazánkban kedden napos, száraz, de szokatlanul hűvös idő volt. a hőmérséklet napközben 13-17 fokig emelkedett. szerdán hajnalban szeszélyes területi eloszlásban plusz 4 mínusz 4 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a keleti, északkeleti országrészben változóan, máshol gyengén felhős volt az ég. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 8-14 fok között változott.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 8,3 fok volt, a sokévi átlagnál 6,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, mérsékelttelensúlyed.

várható időjárás csütörtök estig: időnként megnövekedő felhőzet, a szerda esti óráktól kezdve elsősorban a nyugati és az északi megyékben már eső lehet. megélénkülő, helyenként megerősödő déli, délnyugati szél. néhány helyen a hajnali és reggeli órákban ködképződés. az ország nagy részén a talajmenti fagyok megszűnnek. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 2-7, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 15-20 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 220 cm. /mti/

-. -

13.06/ju Hc 1370

-21-

bb 34. elutazott kairóba a magyar párt és kormányküldöttség

t sb/áné-ju -cz

1970. szeptember 30.

szerdán délben a ferihegyi repülőtérrel losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének vezetésével elutazott kairóba gamal abdel nasszernak, az egyesült arab köztársaság elhunyt elnökének temetésére a magyar párt és állami delegáció. a küldöttség tagja czinege lajos, honvédelmi miniszter, valamint dr. randé jeno, hazánk kairói nagykövete, aki kairóban csatlakozik a delegációhoz.

a ferihegyi repülőtéren gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára, csaterki lajos, az elnöki tanács titkára, dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter, erdei ferenc, a magyar tudományos akadémia főtitkára és szabó istván, az elnöki tanács tagjai, puja frigyos külügyminiszter-helyettes és oláh istván vezérőrnagy, a honvédelmi miniszter helyettese bucsuztatta az elutazó delegációt.

x x x

a kairóba tartó csehszlovák párt- és kormányküldöttség utját megszakítva rövid ideig budapesten tartozkodott. dr. lubomír strougalt, a cskp központi bizottság elnökségének tagját a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának elnökét, a delegáció vezetőjét és karel kurkát, a külügyminiszter első helyettesét, a delegáció tagját, a ferihegyi repülőtéren fogadta losonczy pálnak, az elnöki tanács elnöke, gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára és puja frigyos, külügyminiszter-helyettes.

x x x

gamal abdel nasszer elnök temetésére ugyancsak budapest-ről utazott el a mongol kormányküldöttség vezetője sznomyn luvszan, a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagja, a mongol népköztársaság minisztertanácsa elnökének első helyettese, aki a magyar-mongol gazdasági és műszaki tudományos együttműködési kormányközi bizottság negyedik ülészaka alkalmából tartozkodott hazánkban.

x x x

a három küldöttség együtt utazott tovább kairóba. a küldöttségek bucsuztatására megjelent a repülőtéren musztafa ahmed mouktar, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete, frantisek dvorsky, csehszlovákia budapesti nagykövete és zsamcin bolod, a mongol népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

13.17/ju

ke 14 4

-22-

bb 35. okozhatnak-e daganatot a vírusok - veszprémben tanácskoztak a mikrobiológusok

vid/kz-ju -cz

1970. szeptember 30.

okozhatnak-e daganatot a vírusok - ez volt az egyik legizgalmasabb kérdése annak a tudományos tanácskozásnak amelyet a magyar mikrobiológiai társaság bakteriológiai és virológiai szakosztálya szerdán veszprémben rendezett. a kérdésre egyértelmű választ még nem tudnak adni, de több olyan kísérlettel számoltak be, amely alapján feltételezhető a vírusok daganat keltő tevékenysége. a debreceni orvostudományi intézet kutatói bebizonyították, hogy az úgynevezett kromoszómákban, s ezáltal további rendelkezések kiindulópontja lehet.

a tanácskozáson több előadás foglalkozott a radioaktív sugár felhasználásának kérdéseivel. a debreceni gyógyszerintézet szakemberei a sugárártalmak biológiájának ismereteit baktérium-modellekkel bővítették. a budapesti sugárbiológiai intézet képviselője az injekciós tűk, és sebvarrofonalak sugárral történő sterilizálásának új módszereit ismertette. a zömmel alapvetési eredményeket ismertető előadások mellett. helyet kaptak a gyakorlatban közvetlenül hasznosítható módszerek is. köztük elsősorban a veszprém megyei kórház kutatásai keltettek érdeklődést. új eljárást dolgoztak ki a különböző bakteriumos fertőzések diagnosztizálásának gyorsítására, valamint a ritkán előforduló törzsek kimutatására.

a tudományos tanácskozáson összesen 23 előadás hangzott el. /mti/

--

bb 36. wagner anna,

-ju -cz

1970. szeptember 30.

nyugalmozott rendőrezredes, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa hamvainak elhelyezése október 2-án pénteken 9 órakor lesz a farkasréti temető toronyszobájában.

mszmp vi. ker. bizottsága.

/mti/

herpes vírus elváltozásokat okoz, az öröklődést szabályozó

14.15/ju

-23-

M 1400

bb 37. a május 1 ruhagyár gyártmánybemutatója a divatcsarnokban
t sz/pv-ju -cz

1970. szeptember 30.

szerdán a divatcsarnok Lotz termében nagy józsefné könnyűipari miniszter jelenlétében megnyílt a május 1 ruhagyár legújabb modelljeinek bemutatója. a megnyitón vas sándor, a gyár kereskedelmi igazgatója elmondotta, hogy a kiállításon részben a már kapható vagy megrendelt kabát, kosztüm-moделlek látnak, részben pedig piackutatás végett azokat az újdonságokat hozták el, amelyeket a jövő évben kívánnak forgalomba hozni. az október 8-ig nyitvatartó közvelémenykutató kiállítást, divatbemutatóval is kiegészítik; péntek és szombat kivételével naponta négy órákor kezdődnek a bemutatók.

a május 1 ruhagyár évente több mint másfélmillió darab ruházati cikket, főként kabátot állít elő. ebből mintegy nyolcszáz ezret ad át a belkereskedelelemnek. a hozzáférhetőbb áron kapható olcsó cikkek nagyobb mennyiségű kibocsátására törekszik a gyár, s ennek érdekében a női- és gyermekruha nagykereskedelmi vállalattal együttműködési megállapodást is kötött: közös kockázatra több, olcsó, de divatos nőikabátot hoznak forgalomba. beszámolt a kereskedelmi igazgató arról is, hogy növelik a valódi bőr és a külföldről vásárolt alapanyagok, szövetek, műbőrök feldolgozását. ez év tavaszán nyílt meg a május 1 ruhagyár józsef köruti boltja és a kedvező tapasztalatok alapján több vidéki városban szándékoznak hasonló üzleteket nyitni. /mti/

--

bb 40. vas megyei segítség az árvízkárosultaknak

vid/kz-ju -cz

1970. szeptember 30.

a kpm vas megyei közúti igazgatósága elsőként vállalkozott az árvíz sújtotta területen utépítésre. augusztus végén komplett hengerlési gépláncot indítottak útba szombathelyről. szabolicszatzmár megyébe. azt tervezték, hogy 9-10 kilométer hosszú utat építenek.

az igazgatóság dolgozói becsülettel elagat tettek vállalkásuknak. összesen tizenegy kilométer hosszú, 44.000 négyzetméter felületű itatásos hengerlésű utat építettek. /mti/

--

15.05/ju

-24-

NA 1535

bb 38. épolónők a katedrán

vid-ju kz -cz

1970. szeptember 30.

miért van épolónőhiány hazánkban, lehet-e a gondokon segíteni? - az e kérdéssel összefüggő problémák megvitatására rendezett szerdán debrecenben ankétot a hajdu-bihar megyei tanács kórháza. az egészségügyi középiskolák részére rendezett tanácskozássra olyan sokan érkeztek, az ország más tájairól is, hogy a déri múzeum előadóterme szűknek bizonyult még a folyóscsokra is jutott széksor. a tanácskozás résztvevői azt hangsúlyozták, hogy fokozott erkölcsi elismeréssel is vonzóbbá kell tenni az épolónői pályát. tovább kell korszerűsíteni az egészségügyi szakiskolákat, fejleszteni kell a nővérszakképzést. rámutattak arra is, a tanácskozáson, hogy egyre több jól képzett, magas szakmai ismeretekkel rendelkező műtős, aszisztens, laboráns és époló lesz kórházainkban. ők a maguk területén, tudományos ismeretekkel is rendelkeznek. ennek bizonyítására a debreceni tanácskozáson csaknem husz előadás hangzott el. valamennyit egészségügyi középiskolák tartották. az előadások sikerét látja el is határozották, hogy a következőkben minden esztendőben megtartják az épolónők, a laboránsok és az aszisztensek tudományos értekezletét. /mti/

--

bb 41. termelészövetkezeti vezetők - iskolapadban

vid/kz-ju -cz

1970. szeptember 30.

szerdán a debrecen melletti pallagon ismét megnyitotta kapuit a termelészövetkezeti vezetők továbbképzője. dr. hajdu miklós igazgatóhelyettes megnyitójában bejelentette, az új oktatási év tíz tanfolyamán 350 mezőgazdasági szakember kap továbbképzést. az idén első ízben szerveznek termelészövetkezeti elnökök részére felsőszintű vezetői továbbképzést. a különböző tanfolyamok résztvevői 25 nagy mezőgazdasági üzem munkáját gyakorlatban is tanulmányozzák. /mti/

--

15.15/ju

-25-

NA 1540

bb 39. élelmiszeripari főiskola nyílt szegeden

vid/kz/ny -cz

1970. szeptember 30.

megnyílt szegeden az ország első élelmiszeripari főiskolája. szerdán a szabadság filmszínházban megtartott tanévnyitó ünnepi nyilvános ülésel kezdte meg működését. az ülésen résztvett dr. Lénárt Lajos mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes, dr. Ágoston József, a csongrád megyei pártbizottság titkára, dr. Ozvald Imre, a szegedi városi pártbizottság titkára, török László, a csongrád megyei tanács vb elnöke, dr. ny.f. gatyilin, a moszkvai élelmiszeripari egyetem rektora is.

dr. Lénárt Lajos miniszterhelyettes ünnepi beszédében hangsúlyozta: dinamikusan fejlődő élelmiszeriparunknak olyan technikusokra és üzemmérnökökre van szüksége, akik a kor szintjén álló szaktudás birtokában, kellő gyakorlattal irányítani és fejleszteni tudják ezt az egyre fontosabbá váló iparágat. az új főiskola - amely a budapesti és a szegedi felsőfokú élelmiszeripari technikum összevonásával jött létre - élelmiszer-technikai és üzemgépészeti mérnököket képez majd.

a magasszintű oktatás feltételei - hangsúlyozta a miniszterhelyettes - adottak szegeden, hiszen a most megnyíló főiskola tanárai olyan kiváló szakemberek, akik felkészültségüket többszáz szakmai és tudományos publikációval bizonyították. az oktatóknak mintegy fele az élelmiszeripari szakképesítés mellett tanári diplomával is rendelkezik. gazdagok a főiskola nemzetközi kapcsolatai is, amelyek keretében a moszkvai, az odesszai és az ndk-beli dahleni társintézménnyel működnek együtt.

dr. Szűcs Kálmán kandidátus, a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium szakoktatási főosztályvezetője beiktatta hivatalába dr. Horváth Károly főigazgatót, aki három évre kapott megbízatást a főiskola vezetésére.

dr. ny.f. gatyilin a félévészázados moszkvai társintézmény tanárainak, hallgatóinak üdvözlétét tolmácsolta. végül az első éves hallgatók esküvétele következett. az új intézmény nappali tagozatán 474 esti és levelező tagozatán pedig 153 hallgatót képez majd évente. a képzés ideje három év. /mti/

15.30ny

-26-

NA 16.40

bb 42. husz éves a szakszervezeti társadalombiztosítás

t sb/mné/ny -cz

1970. szeptember 30.

az elnöki tanács törvényerejű rendeletével kerekén két évtizeddel ezelőtt, 1950. október 1-én került a társadalombiztosítási igazgatás a szakszervezetek országos tanácsának irányításával a szakszervezetek hatáskörébe. ez a történelmi pillanat rendkívül jelentős fordulópontja a hazai társadalombiztosítás fejlődésének. felszabadulás előtt a társadalombiztosítás ugyanis csupán a dolgozók egyes rétegeire, kategóriákra terjedt ki. 1938-ban mindössze a lakosság 31 százaléka volt biztosított, s jelenleg - a családtagokat is beszámítva - az ország lakosságának 97 százalékára, tehát csaknem egészére kiterjed. fokozatosan bevonták a biztosításba azokat a társadalmi dolgozó rétegeket, amelyek a múltban hátrányos helyzetben voltak, így kötelezőn biztosítottá vált minden mezőgazdasági munkás és valamennyi borból és fizetésből élő dolgozó. kiterjesztették a biztosítást a mezőgazdasági és kisipari termelészövetkezeti tagokra, kisiparosokra, kiskereskedőkre, különböző munkaközösségek tagjaira, a tanulóifjúságra, stb.

nemzetközi viszonylatban is figyelemreméltó vívmány a gyermekgondozási segély, amely a gyermek harmadik életévének betöltéséig lehetővé teszi az anyának, hogy kisgyermekét maga láthassa el, éppen abban az időszakban, amikor a legnagyobb gondoskodásra van szükség. jelenleg több mint 140.000 anya részesül gyermekgondozási segélyben. az utóbbi években többször emelkedett a családi pótlék összege is, amely általában a gyermekek neveltetési költségeinek mintegy 30 százalékát fedezi. az utóbbi két évtizedben ebben a juttatásban részesülő családok száma 595.400-ról 692.000-re, a gyermekeké egy millió 94.000-ről egy millió 541.000-re emelkedett. így az 1950-ban kiutalt 303 millió helyett tavaly már 2.902 millió forint családpótlékot kaptak. ezen kívül a terhességi-gyermekágyi, az anyasági, a csecsemőkelengye és a gyermekgondozási segély címén további 1,619 millió forint segélyt kaptak a családok.

/folyt köv/

-27-

NA 16.40

bb 42. / husz évesfolyt/ny

a népgazdaság lehetőségeinek megfelelően a korábban meg-
alapított alacsonyabb nyugdíjak összegét többször emelték, s
nemcsak a bérből és fizetésből élőkre, hanem egyéb dolgozó
rétegekre is kiterjesztették a nyugdíjrendszert. Így a nyug-
díjasok száma az 1939. évi mintegy félmillióról tavaly már
csaknem 1.4 millióra emelkedett. ennek megfelelően az utóbbi
20 évben 808-ról 11.239 millió forintba növekedett az évente
kifizetett nyugdíj összege. a régebbi és az újabb nyugdíjak
közötti különbséget csökkentette az idén március elsején élet-
belépett nyugdíjkiegészítő rendelkezés, amely évente mintegy
900 millió forinttal javítja a nyugdíjasok helyzetét. továb-
bi rendezésre akkor kerülhet sor, ha a termelés, a termelős-
kenység növekedése és a nemzeti jövedelem gyarapodása megte-
remti ennek anyagi feltételeit. az orvosi és gyógyszerellátás,
a táppénz, az üdültetés, a különféle segélyek és a természet-
beni szolgáltatás fejlesztésével a társadalombiztosítási kiadások. esze-
rint 1949-ben, 1.930 és 1969-ben már 27.232 millió forintot
költött az ország társadalombiztosításra.

a szakszervezetek tehát eredményes munkával segí-
tették a társadalombiztosítás fejlesztését, s most az a leg-
sürgősebb feladatuk, hogy összehangolják újabb fejlesztési
elképzeléseiket a negyedik ötéves terv programjával. /mt1/
--

bb 43. zászlólevonás a gellért-hegyen

k vt/mné/ny -cz

1970. szeptember 30.

szerdán ünnepélyes külsőségek között, katonai tisztelet-
adással levonták a magyar nemzeti lobogót és a nemzetközi mun-
kásmozgalom hagyományos vöröszászlaját, amelyek a fegyveres
erők napja alkalmából - két napon át lengtek a gellért-hegyi
felszabadulási emlékmű előtt. /mt1/
--

bb 45. embargó 18 óráig!

Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke

pv/ny -cz

1970. szeptember 30.

táviratban üdvözölte yakubu gowon vezérőrnagyot, a nigériai
szövetségi köztársaság államfőjét az ország nemzeti ünnepe
alkalmából. /mt1/
--

16.30/ny

-28-

NF 1700

bb 44. közlekedési balesetek

1 zsu/zsu bh -cz

1970. szeptember 30.

a ix. kerületben a soroksári ut és a hámán kató utca
kereszteződésénél molnár istvánné 36 éves villamosvezető figyel-
metlenül vezetett egy 24-es villamost, s összeütközött egy másik
24-es jelzésű villamossal. a baleset következtében a villamosve-
zető és egyik utasa illés judit súlyosan megsérült. másik
három utas könnyebb sérülést szenvedett.

x x x

szabálytalanul kanyarodott kerékpárjával a xix. kerület-
ben az ady endre ut és a petőfi sándor utca kereszteződésénél kakuk
sándor 70 éves nyugdíjas, összeütközött egy teherautóval és élet-
veszélyesen megsérült.

x x x

a megengedettnél gyorsabban vezetett egy teherautót vonák
lászló 29 éves gépkocsivezető. a xii. kerületben az ötvös ut
53. előtt nehétközött egy szembejövő teherautóval, majd egy kő-
kerítésnek. a baleset következtében a teherautó utasa, tinanyi
lászló 15 éves tanuló súlyos sérülést szenvedett. vonák lászló
gépkocsivezető és egy másik utas könnyebben sérült meg. a vizs-
gálat eddigi megállapítása szerint vonák ittasan vezetett.

x x x

nem adott elsőbbséget egy teherautóval a xvi. kerületben
a kossuth lajos utca és a mészáros józsef utca kereszteződésénél
papp sándor 29 éves gépkocsivezető és összeütközött egy motor-
kerékpárral, amelynek vezetője bátor sándor 44 éves esztengályos
súlyosan megsérült. a rendőrség eljárást indított papp sándor
ellen.

x x x

a xiii. kerületben a váci ut és a thálmann utca keresztező-
désénél kis béla 33 éves fémcsiszoló motorkerékpárjával a gyalog-
átkelőhelyen elgázolta darázs ferencné 74 éves asszonyt, aki
súlyos sérülést szenvedett. a rendőrség eljárást indított a motor-
kerékpáros ellen. /mt1/
v

--

- 29 -

16.35 bh

NF 1700

bb 46. embargó : 18 óráig!

a ciprusi köztársaság nemzeti ünnepe

pv bh -cz

1970. szeptember 30.

alkalmából Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte Makariosz érseket, a ciprusi köztársaság elnökét. Péter János külügyminiszter ugyancsak táviratban fejezte ki jókívánságait Kyprianu külügyminiszternek. /mti/

bb 47. Bellák Miklós színművész

bh -cz

1970. szeptember 30.

- a Vidám Színpad nyugdíjas művésze - 72 éves korában meghalt. temetése október 5-én - hétfőn - 13 órakor lesz a Rákoskeresztúri köztemetőben. /mti/

bb 48. több mint 1.3 millió látogatója volt a mezőgazdasági kiállításnak

t jf/pv bh -cz

1970. szeptember 30.

a 67. országos mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítás és vásár főbizottsága szerdán dr. Gergely István miniszter-helyettes vezetésével tartotta utolsó, értékelő ülését. a miniszter-helyettes megállapította, hogy a 24 napig nyitvatartó kiállítás elérte célját és teljesítette feladatát. bemutatta az élelmiszer és fagyasztás negyedszázados fejlődésének eredményeit, valamint a falu társadalmi és gazdasági életében a felszabadulás óta bekövetkezett változásokat. az előzetes adatok szerint 1.325.000 látogató tekintette meg a kiállítást. a vendégek fele vidékről érkezett. a szakmai rendezvényeken harmincezren vettek részt. /mti/

--
- 30 -

16.50 bh

MA 1725

bb 51. csaknem kétszáz kiállítás a IX. országos muzeumi hónapon

t nn /mné bh -cz

1970. szeptember 30.

szerdán, szeptember 30-án délelőtt a központi muzeumi igazgatóság propaganda és népművelési csoportja sajtótájékoztatót tartott a várban. ezen beszámoltak az idei országos muzeumi hónap várható eseményeiről, a jelentősebb rendezvényekről.

az immár hagyományos muzeumi hónapot, amely keretén belül csaknem 200 bemutatót tekinthetnek meg az érdeklődők, október 2-án délután 16 órakor a magyar - lengyel kapcsolatok ezer éve című kiállítással nyitják meg. ezen Lucian Motyka, a lengyel népköztársaság kulturális és művészeti minisztere és Orbán László, a művelődésügyi miniszter első helyettese mond majd bevezetőt. a budai várpalotában felsorakozó mintegy 600 kiállítási anyagot 43 lengyel és 31 magyar gyűjteményből válogatták össze a szakemberek. ebből az alkaomból 50 tagú lengyel kulturális, elsősorban muzeológusokból álló delegáció érkezik Budapestre. ugyancsak vendégünk lesz egy poznaui kamarazenekar is, amely a nagyszabású kiállítás megnyitóján, a másnap ad ünnepi koncertet.

az idei muzeumi hónap kiállításait a tavalyiakhoz viszonyítva bővebb választék, gazdagabb tematika jellemzi. különösen érdekesnek ígérkezik az egyházi gyűjtemények kincsei című tárlat. ez a különféle felekezetek birtokában levő kulturális ereklyéket együtt először mutatja be a nagyközönségnek.

különleges színfolt lesz Gyöngyösön, a volt Orczy kastélyban november 1-én megnyitandó, a Mátra című bemutató, amely a jellegzetes vidék élő, élettelen világát idézi fel a látogatók előtt - rendkívül korszerű, újszerű elrendezésben.

október 3-án a lengyel népművészet remekműveit csodálhatja meg a közönség a nemzeti galéria termében. itt tekinthetik meg az érdeklődők a lengyel falu művészi alkotótevékenységét, valamint megismerkedhetnek a lengyel és magyar népi kultúra kapcsolataival.

valamennyi megyében és városban tárlatvezetések, előadások, kirándulások, íratási bemutatók, muzeumi vetélkedők élénkítik a hónap művelődési programját. így Törökszentmiklóson a város újratelepítésének 250. évfordulójának eseményeihez kapcsolódnak a megnyitó ünnepségek. kapuvárott az V. honismereti napok keretében nyitják meg a rendezvények sorát.

a muzeumi hónap alkalmából más, vele kapcsolatos hagyományos rendezvényekre is sor kerül. ilyen például a vásárhelyi XVI. őszi tárlat, vagy a baranyai kisplasztikai biennálé. /mti/

--
- 31 -

17.05 bh

MA 1730

bb 49. olasz üzletemberek budapesten

1 sz/mné/ny -cz

1970. szeptember 30.

Budapestre érkezett északolaszország veneto tartománya városi kereskedelmi kamaráinak delegációja. a küldöttség látogatásának célja a venetói és a magyar vállalatok kapcsolatának kiépítése, az ipari kooperációk lehetőségeinek tanulmányozása.

a küldöttséget szerdán fogadta sós iván, a magyar kereskedelmi kamara alelnöke. az olasz üzletemberek néhánynapos magyarországi tartózkodásuk alatt felkeresik a transzelektro, a ferunion, a technimpex, a konsumex, az agrotársulat és az intercooperation vállalatokat. /mti/

bb 50. bécsi üzletemberek tájékoztatása a magyar gazdasági életből

1 sz/mné/ny -cz

1970. szeptember 30.

a bécsi kamara gazdaságfejlesztési intézetének szervezésében a szocialista országokkal folytatott kereskedelemben érdekelt cégek és intézmények vezetőknek egy csoportja tanulmányi kiránduláson vesz részt a volga nevű szovjet dunahajón. a hajó néhány órával budapesti tartózkodása alatt dr. bíró gerd, a magyar kereskedelmi kamara főosztályvezetője előadást tartott a magyar gazdasági élet néhány vonatkozásáról és válaszolt a bécsi üzletemberek kérdéseire. ezt követően stefan kuzmich, a budapesti osztrák nagykövetség kereskedelmi attaséja fogadást adott a tanulmányi kirándulás résztvevőinek.

a hajó budapesti tartózkodása után belgrádba indult. /mti/

bb 53. magyar fiatalok utaznak az ndk-ba

1 sb/mné/ny -cz

1970. szeptember 30.

október 1-15 között 4.000-4.200 magyar fiatal utazik az ndk-ba. a fiatal munkások szakmai felkészültségük továbbfejlesztése és gyakorlat szerzése céljából vállalnak munkát az ndk-ban a magyar népköztársaság és a német demokratikus köztársaság közötti munkaerő együttműködés keretében. a szakképzett és szakképzetlen munkásokat az ndk gépgyártó-, vegyi-, könnyű-, kohászati- és elektromos iparágainak vállalati fogadják.

/folyt köv/
17.10/ny

-32-

NA 1735

bb 53. / magyar fiatalok.....folyt/ny

ugyancsak októberben - az első csoporttal október 4-én - térnek vissza véglegesen azok a fiatalok, akik a munkaerő kooperáció megkezdésekor 1967-ben először utaztak az ndk-ba. a hazatérő fiatalokat a kisz és a munkaügyi minisztérium fogadja. /mti/

bb 52. megnyílt a műszaki propaganda hónap

vid/kz/ny -cz

1970. szeptember 30.

szerdán debrecenben tartották meg a műszaki propaganda hónap országos megnyitóját. dr. szabó jános, az építésügyi és városfejlesztési miniszter első helyettese méltatta a rendezvény jelentőségét, majd az építőipar feladatairól szólva többek között rámutatott arra, hogy termelése a következő ötévs tervben átlagosan évi 7-8 százalékkal növekszik, vagyis 1975-ben mintegy 43-45 százalékkal haladja meg a várható ideit. ezt a hatalmas növekedési ütemet csakis intenzív műszaki fejlesztéssel, az építési folyamatok iparosításával lehet tartani. olyan új technológiákat és építésmódokat kell bevezetnünk, amelyek az építési munka élőmunka felhasználásának rész arányát jelentősen csökkentik.

a műszaki fejlesztés hatására az építőipari tevékenység egyre nagyobb mértékben szerelő jellegűvé válik. mindezek szükségessé teszik a műszaki haladás meggyorsítását, a termelési szerkezetek korszerűsítését, a dolgozók szakmai képzettségének emelését. ezért fokozni kell a munkásokhoz szóló műszaki propagandát. az építőipari forradalom ugyanis azt jelenti, hogy egyre nagyobb számban kerülnek új technikai eszközök, berendezések a munkahelyekre s ezeknek kezelése mind több szakmai értelmet igényel a munkásoktól is.

a megnyitó után a résztvevők kiállítását tekintettek meg, amely az építőipar műszaki fejlődését mutatta be. /mti/

-33-

NA 1745

bb 54. a svéd farmer szövetség küldöttségének elutazása
mné bh -cz 1970. szeptember 30.

a svéd farmerszövetség elnöke ture bengtsson vezette küldöttség öt napos magyarországi tartózkodása után szerdán elutazott budapestről. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent szabó istván a tot elnöke./mti/

..-

bb 55. e m b a r g ó 19 óráig!

üdvözlő táviratok a kínai népköztársaság megalakulásának évfordulója alkalmából

bh -cz 1970. szeptember 30.

csou en-laj elvtársnak

a kínai népköztársaság államtanácsa elnökének

p e k i n g

a kínai népköztársaság megalakulásának 21. évfordulója alkalmából a magyar népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormánya, a magyar nép és a magam nevében üdvözetemet és jókívánóságaimat küldöm önnek, önön keresztül a kínai népköztársaság államtanácsának, a testvéri kínai népnek. sok sikert kívánok a szocializmus építésében, hazájuk felvirágoztatásában.

kívánom, hogy a népeink és országaink közötti kapcsolatok erősödjenek és fejlődjenek a proletár nemzetköziség alapján, a közös ellenség, az imperializmus ellen vívott harc érdekében, a szocializmus, a haladás és a béke javára.

fock jenő

a magyar népköztársaság forradalmi munkás-paraszt kormányának elnöke

x x x

az évforduló alkalmával péter jános külügyminiszter táviratban üdvözölte a kínai népköztársaság külügyminisztériumának vezetőit. táviratot küldött kínai partnerének a magyar vörös-kereszt és a magyar-kínai baráti társaság./mti/

..-

- 34 -

17.25 bh

M 17

bb 56. elutazott budapestről isidor isaac rabi professzor
k gy/mné bh -cz 1970. szeptember 30.

isidor isaac rabi professzort, aki a magyar tudományos akadémia meghívására tartózkodott hazánkban, szerdán fogadta osztrovszki györgy akadémikus, az országos atomenergia bizottság elnöke. az amerikai tudós szerdán délután elutazott budapestről./mti/

..-

bb 57. alföldi lajos a szegedi genetikai kutató intézet igazgatója

t gy/mné bh -cz 1970. szeptember 30.

erdei ferenc a magyar tudományos akadémia főtitkára alföldi lajost az orvostudományok kandidátusát nevezte ki a magyar tudományos akadémia szegedi biológiai központja genetikai kutató intézetének igazgatójává./mti/

..-

bb 58. géppel szedik a zöldbabot

vid kz bh hgy 1970. szeptember 30.

zöldbabszedő géppel kísérleteznek a székesfehérvári vörösmarty termelőszövetkezetben. a gép egyszerre több sorról, egyenletesen törés nélkül takarítja be a termést. alkalmazásának egyetlen előfeltétele, hogy egyszerre érő fajtákat vessenek, az egyébként ügyes gép ugyanis az éretlen hüvelyeket is betakarítja. a zöldbabszedő gép jelentős élmunkát takarít meg, naponta öt-hat holdról képes leszedni a termést. ötletes osztályozó gépsor is tartozik hozzá. ez nagyság szerint válogatja a hüvelyeket./mti/

..-

- 35 -

17.30 bh

M 17

bb 59. árvízvédelemért

mné bh hgy

1970. szeptember 3.

emlékéremmel tüntették ki szordán a nőtanács székházában a tiszavidéki árvízvédekezésben és az árvízkárosultak segítésében kiemelkedő munkát végző népmozgalmi aktívákat. /mt1/

..

bb 60. befejeződött az v. nevelésügyi kongresszus

ha fné bh hgy

1970. szeptember 30.

az v. nevelésügyi kongresszus szekció ülésai után szordán ismét plenáris tanácskozással folytatta munkáját az ország-házban. a záró ülésen elsőként aczél györgy, az mszmp központi bizottságának titkára szólalt fel és hangsúlyozta, hogy a nevelés, a szocialista ember formálása, a kulturális forradalom központi feladata. ezzel összefüggésben kiemelte, hogy a nevelő munkában türelemre, szívósságra, s nem frázisokra van szükség. állást foglalt amellett, hogy a társadalmi-gazdasági alapot - hogy lenin tanította - azokkal az emberekkel lehet és kell felépíteni, akik ma élnek. szólt arról, hogy a társadalom előrelépéseit tudatosítani kell az emberekben, mert azok ha csak spontánul hatnak, kétségessé válik tartósságuk. „minden oktatás-nevelés - ha nem kapcsolódik egybe pozitív érzelmi hatásokkal - egyoldalú és eredménytelen, - mondotta.

a neveléssel hivatásszerűen foglalkozó intézményekről szólva hangsúlyozta, hogy a gyerekek jövője mind jobban és jobban az iskolákban megalapozott tudásuktól, tehetségüktől kibontakoztatót emberi vonásoktól függ. ez a tendencia különösen a kibontakozó tudományos-technikai forradalom követelményeként szinte napról-napra növekszik. aczél györgy az iskolai munka eredményességének tényezői között a kedvező politikai légkört mellett kiemelte, hogy növekszik azoknak a száma, akik meggyőződésből, érzelmi átéléssel képviselik a szocialista álláspontot.

/folyt. köv./

- 36 -

NY 1945

bb 60. / befejeződött ... 1. folyt. / bh

beszéde további részében visszatért azokat a nézőpontokat, amelyeknek képviselői a nevelés minden problémáját az iskola és a kiez nyakába varrják. állást foglalt amellett, hogy a fiataloknak a kisebb közösségekben a közösség számára hasznos konkrét, értelmes feladatot kell kapniuk, hogy mindig érezzék, ott lehetnek mindenütt, ahol segíteni tudnak és beleszólhatnak mindenbe, amibe lehet véleményük. „ így kapcsolódhatnak ahhoz a nevelési célhoz, amelynek elérése: a gondolkodni tudó, önállóan cselekvő, a közösségért tevékenykedő szocialist ember, részletesen foglalkozott a kb titkára a felelősség fogalmával és hangsúlyozta „, csak az tud élni a társadalomért, az emberiségért aki kisebb közösségekben, a családban, a munkahelyén, városában nap mint nap gyakorolja, tetteivel bizonyítja felelősségét, „ az erkölcsi meggyőzés szükségességéről szólva ugyanakkor kiemelte, hogy csak az nem lesz felelőtlen társaival, az emberekkel, a közösséggel szemben, aki úgy érzi, hogy abban a közösségben, amelyben él szükség van rá.

a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a hátrányos helyzetben lévő munkás-paraszti származású tehetséges gyermekek továbbtanulásáért az eddiginél többet kell tenni. beszéde végén a pedagógiában kísérletezőkről szólva felhívta a pedagógusok figyelmét arra, hogy soha nem szenvedhetnek kárt a gyerekek, akiknek „ nem mondhatjuk, hogy sikerült a kísérlet, „ azt kiemelve állást foglalt a mély felelősséggel újat próbáló pedagógusok segítése, bátorítása mellett. aczél györgy a konferencia résztvevőinek az egész pedagógus társadalomnak a központi bizottság elismerését és köszönetét fejezte ki áldozatos munkájukért.

T nem

pápai bétának, a munkaügyi minisztérium főosztályvezetőjének felszólalása után a szekció-vezetők beszámolóira került sor. a tapasztalatokat és az ott elhangzott javaslatokat dr. erdey-gruz tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke, dr. ágoston györgy tanszékvezető egyetemi tanár, miklósvári sándor, a művelődésügyi minisztérium pedagógusképző osztályának vezetője, dr. nagy sándor tanszékvezető egyetemi tanár és hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese ismertette.

ugyancsak a kongresszus zárülésén szólalt fel orbán lászló, a művelődésügyi miniszter első helyettese. /folyt. köv./

- 37 -

NY 1950

bb 60. / befejeződött2.folyt/ny

hangsúlyozta, hogy az eltelt 25 évből az egyik legnagyobb eredménynek a tudat hatalmas fejlődését, az új típusú szocialista ember formálódását tekinthetjük.

elismertleg szólt azokról a nevelőkről, akik úgy formálták az új embert, hogy egyben magukat is átalakították, akik úgy tanítottak sok új, korszerű ismeretet, hogy nem egyszerű tanítványaikkal versenyt futva sajátították el azokat.

az 1961-ben bevezetett iskolareformról szólva megállapította; a reform alapelvei helyetállóaknak bizonyultak, de sokat kell még tenni megvalósításukért, például a korszerű műveltség, a munkára nevelés, az élettel való kapcsolat tartalma terén. hangsúlyozta: stabilitás is kell, mert az iskola természete olyan, hogy nem tűri el a szüntelen változtatásokat. de továbbhaladásra is szükség van. az iskola nem szakadhat el az élettől, nem kulloghat a szocialista társadalom fejlődése és követelményei mögött. kijelentette: a nevelőmunkában le kell számolni a puszta jótanácsok és intelmek prédikálásával, azzal a korábbi gyakorlattal, hogy elég megmutatni, megismertetni a jót, s a tanítványok követni fogják, elég megbélyegezni a hibákat, s fiatalság nem követi el többé azokat. - ehhez a gondolathoz kapcsolódva az előadó hozzáfűzte, hogy az oktató-nevelő munka eszmények nélkül semmiképpen nem fejlődhet.

/folyt köv/
19.45/ny

-38-

NA 2000

bb 60. / befejeződött3.folyt/ny

- elhatározó és eredményes lépéseket kell tenni - mondta a továbbiakban dr. orbán lászló - a nevelőiskola megvalósítására. egyetért az ajánlásoknak azzal a megállapításával, amely szerint: „ a továbbfejlesztés során olyan nevelőintézményeket kell mintaként tekintetbe venni, amelyek valóban nevelő / és nem egyszerűen oktatási / intézmények, amelyek tehát a szocialista társadalom szükségletének és lehetőségeinek megfelelően „ nyitottak „ a társadalmi élet egésze irányában: sajátos oktatási-képzési-nevelési feladatokat össztársadalmi közegben - s tudatosan arra támaszkodva - oldanak meg „

dr. orbán lászló felszólalásában a túlterhelés kérdéssel is foglalkozott, s hangsúlyozta: fel kell lépünk a tanulóknak értelmetlen, lexikális, verbális túlterhelésével szemben. e téren kevés az eredmény: a tantervek, a tankönyvek továbbra is forrása a túlterhelésnek. ennek megoldása azonban nem egyszerű feladat, ehhez szükséges tudósaink, szakembereink közös összefogása, hathatós segítsége, együttműködése.

a miniszterhelyettes is foglalkozott a munkás-és paraszt szülők gyermekeik tanulmányi segítségével, továbbtanulásával. a segítségnek rögtön a tanulmányok elején kell kezdődnie, az általános iskola alsó tagozatában, hogy az otthonból eredő kulturális hátrány ne növekedjék, sőt inkább gyorsan megszűnjön - mondotta. azt a véleményét fejezte ki, hogy a lehetőséghez képest növelni kell az oktatásügyre szánt összegek arányát.

a pedagógusok anyagi megbecsülésének kérdéséről szólva kijelentette, hogy a párt és a kormány tisztában van a köznevelés és a pedagógusok sok anyagi igényének jogosultságával. világosan kell látni: csak annyit költethetünk, amennyire a nemzeti jövedelemből rendelkezésre álló anyagi eszközök lehetőséget nyújtanak.

ugyanakkor a párt vezetése és a kormány, a szakszervezetek a pedagógusok fizetésrendezésétek legfontosabb megoldandó bérpolitikai tervek közt tartja számon. arra törekszünk - mondotta - hogy az ötéves terv első időszakában kerüljön rá sor. a bérintézkedéseknél a differenciált bérezés elvét kívánják alkalmazni.

/folyt köv/
20.00/ny

-39-

NA 2000

bb 60. / befejező beszámoló / folyó / ny

Közölte, hogy a pedagógusok élet- és munkakörülményeinek a vidéki pedagógus-ellátottság javítása érdekében a jövőben is folytatják a lakásjuttatási akciókat, kedvezményes építési hitel biztosítását, szolgálati lakások építését.

A nagy figyelemmel kísért beszéd után dr. Simon Gyula, a Magyar Pedagógiai Társaság főtitkára terejesztette elő az 8. nevelésügyi kongresszus ajánlásait. Közölte, hogy a szakbizottságok élénk vitát hoztak, tapasztalták, hogy gondos felkészüléssel és sokoldalúan szöveleztek a témákhoz. Rámutatott, hogy az ajánlások elsősorban a nevelés kérdéseinek szentelnek figyelmet. Az ajánlások második része az oktatási intézmények továbbfejlesztéséről mond átfogó véleményeket. Elő kívánják segíteni, hogy a tudományos és a technikai fejlődés új eredményeit, a gazdasági és a társadalmi változások követelményeit a lehető legkisebb késéssel illesztéssék be az iskolai tanulmányokba. A tárgyi és a személyi feltételekről szól az ajánlások harmadik része. Az ajánlások utolsó része a közoktatás irányításának korszerűsítésével foglalkozik.

Ezután az ajánlásokat és a javaslatokat a kongresszus résztvevői egyhangulag elfogadták.

A háromnapos tanácskozás péter ernőnek, a kongresszusi szervező bizottság elnökének, a pedagógusok szakszervezete főtitkárának zárószavával ért véget. /mti/

bb 63. időjárásjelentés

pv bh hgy

1970. szeptember 30.

A meteorológiai intézet jelentéi, szerdán este:

felhősebb idő

Várható időjárás csütörtök estig:

Felhőátvonulások több felé esővel, egy-két helyen zivatarokkal. Időnként élénk, helyenként erős délnyugati-nyugati szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 15-20 fok között. /mti/

620.07 -x bh

- 40 -

NA 20⁴⁵

62. népfront-vita a főváros közlekedésének fejlesztéséről

t zsu/pv b hgy

1970. szeptember 30.

A hazafias népfront budapesti elnökségének ankétsorozatán szerdán nyilvános társadalmi fórum elé kerültek a főváros közlekedés-fejlesztési tervei, amelyeket dr. Nagy Rudolf, a fővárosi tanács vb közlekedési főigazgatója ismertetett. Elmondta, hogy a negyedik ötéves terv idején megkezdődik a főváros világvárosi-szintenű közlekedésének kialakítása. erre a célra az előző ötéves tervhez képest másfélszer többet, csaknem nyolcvanmilliárd forintot fordítanak.

A korszerű tömegközlekedésben nagy szerepet kap a gyorsvasut-hálózat. mintegy 870 millió forintot költenek a metró további építésére és a földalattihoz csatlakozó gyorsvasutak kialakítására. a tervek szerint három-négy évenként adnak át egy-egy új szakaszt a metró utvonatából.

az autóbuszforgalmat is megjavítják. több utvonalon indítanak gyorsjáratokat. öt év alatt 998 autóbust, 68 csuklós villamost és mintegy 36 metró-kocsit vásárolnak. tovább bővül a taxipark is.

1975 végéig előreláthatóan megduplázódik a fővárosban a személyautó-forgalom. a közlekedés megjavítására több főutvonatot, átépítenek és újabb forgalmi csomópontokat alakítanak ki. a legnagyobb létesítmények közé tartozik a hungária körüli felüljáró-rendszer, amely lehetővé teszi, hogy az m-3-as utról a főváros megkerülésével juthassanak el a járművek az m-1-es (autópálya) felé.

a negyedik ötéves terv során a fővárosban összesen 12 közúti-, vasúti felüljárót építenek. a biztonságos közlekedés kialakítása érdekében az összes régi „villanyrendőrt”, kicserélik. /mti/

bb 65. megtartotta alakuló ülését a tudományos minősítő bizottság

k gy/mné bh hgy

1970. szeptember 30.

tolnai gábor akadémikus elnöklétével szerdán megtartotta alakuló ülését az újonnan kinevezett tudományos minősítő bizottság. 28 szakbizottság újjáalakításáról és minősítési ügyekről tárgyaltak. /mti/

--

L és m-7 es

20.15 bh

- 41 -

NA 20⁵⁰

bb 61.

K Ü Z L E M É N Y

a kommunista és munkáspártok képviselőinek találkozájáról

fné/ny hgy 1970. szeptember 30.

1970. szeptember 20-tól 30-ig 45 kommunista és munkáspárt képviselői budapesti eszmecsereét folytatták az imperializmus elleni harc néhány időszerű kérdéséről.

a küldöttség ki jejezték pártjaik készségét, hogy erőfeszítő k t tesznek a kommunisták és más antiimperialista szervezetek, erők összehozottságának megerősítésére, együttműködésük kiszélesítésére az egyenjogúság alapján, s fokozzák szolidaritásukat az imperializmus elleni közös harcban.

a találkozó tárgyilagossá légtörben, az elvtársiasság és szolidaritás szellemében zajlott le. /mti/

bb 66/ részvételtáviratok nasszer elnök elhunytja alkalmából

1 jf/nné bh hgy 1970. szeptember 30.

gama] abdel nasszernek az eak elnökének elhunytja alkalmából több társadalmi szervezetünk küldött részvételtáviratot eak belüli testvérszervezeteknek

a hazafias népfront országos tanácsa elnöksége nasszer elnök elhunytja alkalmából részvételtáviratot küldött az arab szocialista unió elnökségének. „biztosíthatjuk önöket, hogy fájdalomukban az egész magyar nép osztozik és magáénak érzi az arab nemzetet ért súlyos gyászt. nasszer elnök emlékét a nagy államférfiaknak kijáró tisztelettel őrizzük, abban a reményben, hogy életművét a nyomdokain haladó szellemi örökösei hiánytalanul valóra váltják majd, - írja egyebek között a távirat.

az eak béketanácsa elnökségéhez a magyar országos béketanács intézett táviratot, amely hangsúlyozza: a világ békeszerető milliói nem felejtik el nasszer elnök történelmi szerepét. az arab nemzet gyászáért, jogos követeléseinek teljesítéséért fáradhatatlanul küzdő, bölcs álláspontú távozott az élők sorából. a távirat megemlékezik arról, hogy nasszer elnököt baráti szálak fűzték a szocialista országokhoz, közöttük hazánkhoz is.

a magyar szolidaritási bizottság az afro-ázsiai népek szolidaritási szervezetéhez küldött táviratában így ír: az arab népek mély gyászában népünk is osztozik. biztosíthatjuk önöket, hogy a jövőben is támogatjuk nasszer elnök legfőbb törekvését; az arab népek nemzeti felszabadító harcát és az igazságos és tartós közel-keleti béke megteremtését.

/folyt. köv./

- 42 -

21.25 bh

M 2/15

bb 66. /részvételtáviratok... folyt./ bh

dr. horváth istván, a kisz központi bizottságának első titkára dr. safej el-din aboul ezz-nek, az egyesült arab köztársaság ifjúságügyi és sportminiszterének küldött részvételtáviratot.

az arab szocialista ifjúsági szövetségnek levélben fejezte ki részvételt a magyar ifjúság országos tanácsa. /mti/

bb 64. akadémiai ülés a számítástechnika kutatási felhasználásáról

1 gy/nné bh hgy

1970. szeptember 30.

a magyar tudományos akadémia szerdán erdey-gruz tiber elnök-elnöksével együttes ülésen tárgyalta meg a számítástechnika szerepét a korszerű kutatásban. a bevezető előadást csáki frigy akadémikus tartotta. az előadást korreferátumok egészítették ki: kalman laszlo akadémikus „ a számológéptudomány viszonya a matematikához, „ gal lenárd akadémikus „ a számítástechnika szerepe a modern fizikai kutatásban, „ és kornai jános, a közgazdaságtudományok doktora „ a számítástechnika közgazdasági alkalmazásáról, „ tartott előadást. /mti/

bb 67. lengyel kulturális küldöttség érkezett budapestre

nné bh hgy

1970. szeptember 30.

„ az ezeréves magyar-lengyel kapcsolatok, „ című kiállítás megnyitójára szerdán lengyel küldöttség érkezett hazánkba. lucian motyka, lengyel kulturálisügyi miniszter vezetésével. a lengyel vendégek fogadására a ferihegyi repülőtérre megjelent dr. orbán laszlo, a művelődésügyi miniszter első helyettese, fadousz hanuszek, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete, valamint a művelődésügyi minisztérium és a nagykövetség több vezető munkatársa. /mti/

- 43 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fiume-utca 5-7. Telefon: 158-490, 358-586.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

parlament

1970. szeptember 30.

Ük k 1. párdi imre beszéde

szövege

1970. szeptember 30.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk párdi imrénél, az országos tervehivatal elnökének beszédét. a beszéd az országgyűlés szeptember 30-i ülésén hangzik el. a szöveg felolvasásig

g e m a b r g ó s !

x x x

tisztelt országgyűlés

tisztelt képviselő elvtársak!

a forradalmi munkás-paraszt kormány megbízásából az országgyűlés elé terjesztem a iv. ötéves terv törvényjavaslatát. a törvényjavaslat figyelembe veszi népgazdaságunk fejlődésének eddigi tapasztalatait, érvényesíti a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának a iv. ötéves terv irányelveiről hozott határozatát, realisan számol szocialista társadalmunk építésének legközelebbi feladataival. a terv szerves folytatása a párt és a kormány eddigi gazdaságpolitikájának.

az iv. ötéves tervjavaslat kidolgozásának mintegy két és fél éves időszakában kötelességünknek tekintettük, hogy a szocialista demokrácia fejlesztésének az egész társadalmunkat átfogó törekvése - a sajátosságok figyelembevételével - a népgazdasági tervező munkában is érvényesüljön.

a tervezést nemcsak magasszintű párt- és állami szervek vezetői és határozatai segítették, hanem a szakemberekkel szakmai és tudományos testületekben, tanácsi és vállalati vezetőkkel folytatott eszmecsere is. az elemzések és a javaslatok értékesen járultak hozzá a tervjavaslat kidolgozásához. elmondhatjuk tehát: hozzáértő társadalmi közvéleménnyel folytatott „párbeszéd”, alapján készült a munka.

/folyt.köv./

/10

-1-

1. /párdi... 1. folyt./-szb

a iv. ötéves tervjavaslat mindenekelőtt azokra az eredményekre épül, amelyeket a iii. ötéves terv megvalósítása során a termelők fejlesztésében elértünk.

1966-1970. években hazánkban a nemzeti jövedelem várhatóan mintegy 40 százalékkal nő és 1970-ben - összehasonlítható áron számolva - mintegy 75 milliárd forinttal lesz több az 1965. évinél. a fogyasztási alap, amely a nemzeti jövedelem háromnegyed része, 1970.-ben várhatóan 31 százalékkal lesz nagyobb, mint 1965.-ben. a lakosság anyagi fogyasztását szolgáló alap növekedése 42 milliárd forint értékű árutömeget képvisel.

a felhalmozás az elmúlt ötéves tervidőszak alatt 60 százalékkal növekedett. 1965-ben 40 milliárd forint értékű volt, 1970-ben eléri a 64 milliárd forintot.

az elmúlt tervidőszakban népgazdaságunk fejlődését mindenekelőtt a gyors ipari növekedés és a kedvező mezőgazdasági eredmények tették lehetővé. az ipari termelés 34 százalékkal, a mezőgazdaság bruttó termelési értéke pedig 16 százalékkal haladja meg az előző tervidőszakét. kiemelkedő eredményt értünk el a gabonatermelésben.

a iii. ötéves terv idején jelentősen fejlődtek nemzetközi gazdasági kapcsolataink. ez visszatükröződik abban, hogy a külkereskedelmi forgalom gyorsabban nőtt, mint a nemzeti jövedelem. nemzetközi gazdasági kapcsolataink bővülésében kiemelkedő szerepe volt annak, hogy a kormány-népünk érdekeinek megfelelően aktív tevékenységet folytatott a szocialista országok közötti gazdasági együttműködés elmélyítéséért és fejlesztéséért.

összességében elmondhatjuk, hogy a iii. ötéves terv előirányzatait a gazdasági növekedés területén teljesítjük, vagy túlteljesítjük, a gazdasági fejlődés hazánkban a tervezettnél gyorsabbnak bizonyult.

/folyt.köv./

16

1. /párdi... 2. folyt./-szb

az 1966-1970. években a korábbi időzathoz képest megvált a lakosság jövedelmének és fogyasztásának növekedése. a iii. ötéves terv előirányolt feladatokat nagy értékben túlteljesítjük. a lakosság reáljövedelme és fogyasztása 31-32 százalékkal, a reálbérek 17-18 százalékkal lesznek magasabbak 1970-ben, mint öt évvel ezelőtt. a tervidőszakban jelentős szociálpolitikai intézkedéseket valósítottunk meg: emeltük a nyugdíjakat, a családi pótlókat, bevezettük a gyermekgondozási segélyt. a társadalombiztosítást lényegében az egész lakosságra kiterjesztettük. több területen központi bérrendezésre is sor került. a parasztság szociális átlagjövedelme a tervidőszak végére elérte a munkásokét. az év a terv csaknem 320 ezer lakás épült fel, ennek több mint a fele a városokban.

amikor örömmel nyugtázzuk a iii. ötéves terv teljesítésében elért eredményeket, reálisan számot vetünk azokkal a tényezőkkel is, amelyek a gazdasági munka még meglévő gyengeségeit mutatják és amelyek felszámolásáért a jövőben különösen nagy erőfeszítésekre van szükség. nem lehetünk elégedettek a munka termelékenységének emelkedésével, általában a termelés műszaki színvonalával. az elmúlt tervidőszakban az ipari termelés emelkedésének - a tervezett 80 százalék helyett - csak 55 százaléka származott a termelékenység növekedéséből. a vállalatok nagy részében korszerűtlen a munkaerőgazdálkodás és sokhelyen a munkafegyver is kifogásolható. nem kielégítő a beruházási tevékenység. még mindig lassú a megvalósítás üteme és beruházásaink általában több kerülnek a tervezettnél.

sok még a tennivalónk, de meggyőződéssel mondhatjuk; szocialista gazdasági építőmunkánk a iii. ötéves terv időszakában sikeres volt. népgazdaságunk teljesítőképessége megfelel a gazdaságpolitikánk továbbviteléhez szükséges követelményeknek és kedvező feltételeket teremt a iv. ötéves terv számára.

a iv. ötéves terv irányvonala az eddig folytatott gazdaságpolitikán alapszik, mert ennek a gazdaságpolitikának a helyességét azelőtt igazolta, fő célkitűzései távlatilag is helytállóknak bizonyultak.

/folyt.köv./

16

bkk 1. /párol... 3. folyt./-szb

gazdaságpolitikai céljaink elérésében, a terv eredményes teljesítésében kiemelkedő szerepe van a párt IX. kongresszusának határozata nyomán bevezetett gazdaságirányítási reformnak. A reform céljainknak megfelelően magasabb szintre emelte a szocialista tervezőgazdálkodást. Kezvezően hat a gazdaság korszerű fejlődésére, megnövelte a gazdasági egységek önállóságát és a korábbinál jobban igényli az önállósággal együtt járó népgazdasági felelősséget is. elősegíti, hogy az ösz-társadalmi-, a népgazdasági- és a csoport érdek, valamint a személyi érdekek sokasága egymással jobban összhangba kerüljön.

készül a népgazdaság fejlesztésének 1971-1985. évekre szóló hosszútávú terve. feladatunk, hogy a 15 évre szóló terv munkálatait másfél-két év alatt befejezzük. a IV. ötéves terv kidolgozásakor a hosszútávú terv fő vonásait is szem előtt tartottuk. így a IV. ötéves terv teljesítése előmozdítja majd a hosszútávú tervben foglalt legfőbb társadalmi és gazdasági célok időarányos részének elérését.

tisztelt országgyűlés!

a IV. ötéves tervben foglalt gazdaságpolitikai célok alapján - joggal mondhatjuk - folytatni kell mindazt, ami helyesnek bizonyult, kiállta a gyakorlat próbáját, s kiváltotta népünk elismerését. a IV. ötéves tervben azonban új vonások is megtalálhatók.

tervünk új vonásai nem jelentenek fordulatot a gazdaságpolitikában, egyesek közülük mégis elvi jelentőségűek, s fejlődésünknek a változó körülményekhez való igazodását fejezi ki. ezek az új vonások megtalálhatók a terv céljaiban, a gazdaságirányítás módszereiben, egyes közigazdasági és gazdaságpolitikai kérdések más hangsúlyában, ahogy mondani szokás: nagy és kis kérdésekben egyaránt.

elsősorban annak az elemzésnek a következtetéseit említem meg, amelyek a gazdasági növekedés ütemének a népgazdasági egyensúlytal való összevetése nyomán születtek. a növekedés és az egyensúly szorosan összefügg, az alapkérdés az, hogy a szükségleteket kielégítő, hatékony fejlesztést biztosítsunk. /folyt.köv./

bkk 1. /párol... 4. folyt./-szb

és a fejlődés csak akkor hatékony, ha átmenetileg sem keletkezik feszültség az erőforrások és a felhasználási tervek között. az egyensúlyzavarok rontják a hatékonyságot még akkor is, ha egyébként a termelőerők állapota ezt biztosítandó.

a IV. ötéves tervben dinamikus gazdasági növekedésre törekszünk, úgy azonban, hogy az eddiginél nagyobb súlyt helyezünk a kedvezőbb strukturális fejlődésre, a hatékonyabb, versenyképesebb termelési folyamatok biztosítására.

ehhez azonban az szükséges, hogy tovább erősítsük gazdaságunk egyensúlyát, jobb összhangot teremtsünk a pénzügyi és a velük szemben álló áru- és szolgáltatások kapacitásai között, továbbá a gazdaságos exportképesség és a növekedéssel járó importigények között, s gazdaságunk növekedését ennek a célnak megfelelően szabályozzuk. ez IV. ötéves tervünk egyik legfontosabb gondolata. ez magyarázza, hogy a legfontosabb célok elérésére koncentráltuk szellemi, anyagi és pénzügyi erőforrásainkat, váltalva azt is, hogy a gazdaság bizonyos területein lassabb legyen a növekedés üteme.

a nemzeti jövedelem elosztásánál két fontos tendenciát kívánunk támogatni: egyfelől biztosítani akarjuk, hogy a fogyasztás a nemzeti jövedelem növekedésével arányosan emelkedjék, érvényt szerezve annak a követelménynek is, hogy a felhalmozás során az állóalapokra jobban koncentrált, gazdaságosabb beruházási tevékenység valósuljon meg. másfelől erősödő vonása lesz gazdasági fejlődésünknek, hogy a beruházási tevékenységben a lakosság életkörülményeit közvetlenül javító célok súlya nő. itt mindenképp a lakásépítésre, a lakásépítéshez kapcsolódó közműfejlesztésre, a lakossági szolgáltatások támogatására előirányzott állami eszközök nagymértékű növekedését hangsúlyozom.

a termelő szférában is számos olyan fejlesztési feladatot jelöltünk ki, amely a korszerűbb, kulturáltabb fogyasztás érdekében szolgálja.

a IV. ötéves tervben foglalt gazdaságpolitikai célok elérésének elengedhetetlen követelménye, hogy a műszaki fejlesztés a mindennapos cselekvés gyakorlatává váljék és következetesen érvényesüljön mind a termelő munkában, mind az irányítási módszerek fejlesztésében, mind pedig a nemzetközi gazdasági kapcsolatokban. mindez annak az objektív körülménynek a figyelembevételét jelenti, amely gazdaságunk hatékonyságának szükségszerű fokozásából adódik.

/folyt.köv./

1961. /páridi... 8. folyt./-szb

tisztelt képviselő elvtársak!

a jövőben energikusabban kell arra törekednünk, hogy a társadalom erőforrásainak felhasználását az eddiginél szorosabban szervezzük meg a gazdaság minden területén. feladatunk olyan körülmények kialakulásának elősegítése, amelyek között a népgazdasági és vállalati szintű intézkedések nyomán

- mindenütt növekszik az alkalmazott munkaerő termelékenységő,
- a gazdasági eredményeket viszonylagosan kis beruházási ráfordításokkal érik el,
- a termelési és forgalmi szférában bekövetkezett fejlődése nem haladja meg a közgazdaságilag indokolt mértéket, mert a termelési kapacitásokat és az értékesítési folyamatokat egyre tökéletesebben szervezzük meg.

hogyan szolgálja átveve tervünk a hatékonyság-javulást? mindenekelőtt úgy, hogy a fejlesztési politikát és az irányítási módszerek tökéletesítését egyaránt ennek a célnak a szolgálatába állítja.

figyelmet érdemelnek fejlesztéspolitikánkhoz azok a főbb irányvonalai, amelyek meggyőződésünk szerint elő fogják segíteni gazdaságunk teljesítőképességének növekedését.

ezek:

- a termelési szerkezet korszerűsítése,
- a gazdaság infrastrukturális bázisának erősítése, a tudományos és műszaki fejlesztési feladatok támogatása és
- a nemzetközi gazdasági együttműködés további fejlesztése.

a gazdasági fejlődésnek nemcsak a gazdasági növekedés a célja, hanem a haladó strukturális változás is. ezért alapvető érdekünk az ilyen változások elősegítése. ebben a szerkezeti változásban egyrészt a világszerte megnyilvánuló műszaki-tudományos forradalomnak, másrészt szocialista társadalmunk sajátos törvényszerűségeinek kell kifejezésre jutnia, figyelembe véve érdekeltségünket a nemzeti gazdaságok fokozottabb összekapcsolódásában.

/folyt.köv./

1961. /páridi... 6. folyt./-szb

gazdasági fejlődésünk elért színvonalára tekintettel, reálisan számolnunk kell azzal, hogy az elkövetkező időszakban a strukturális fejlődés újabb, minőségileg bonyolultabb kérdéseinek megoldása kerül előtérbe. a fejlődésben egyre nagyobb szerepet kap egyrészt a növekvő jövedelemből, s magasabb életszínvonalból adódó differenciáltabb fogyasztói igények kielégítése, másrészt az egyes termelési ágakon belül a magasabb műszaki színvonalat képviselő gyártmányok és technológiák fokozott térnyerése. ez a két tendencia tükröződik a külgazdasági kapcsolatok szerkezetében is, mert mindkét irányzat hatékonyabb, sokrétűbb és növekvő exportot és gazdasági fejlődésünk meggyorsítását teszi lehetővé. mindez a termelés hatékonyságának növelését is szolgálja. az új technológia megbízhatóbb, korszerűbb terméket, alacsonyabb termelési költséget, - emellett kedvezőbb munkakörülményeket is jelent. a nagyobb versenyképesség, amelyet ezzel elérhetünk, az egész gazdaságban nagyobb eredményeket ígér.

a korszerű struktúra kialakítására irányuló törekvés nem új gazdaságpolitikai cél. a magyar szocialista munkáspárt ezt a feladatot már több mint egy évtizeddel ezelőtt fontos kérdésnek tekintette, amelynek alapján megindult a réginél sokkal korszerűbb szerkezetű gazdaság kiépítése. kedvező hatást gyakorolt e folyamatra az utóbbi években aktívabb nemzetközi gazdaságpolitikánk és nem utolsósorban az irányítási módszerek fejlődése, amely társadalmi méretekben is sok kezdeményezést állított e gazdaságpolitikai cél szolgálatába.

a IV. ötéves terv gazdaságfejlesztési programjában is előtérben állnak a strukturális haladást szolgáló törekvéseink. a terv ebben a vonatkozásban két irányvonalat követ: nagyobb figyelmet szentel a meglévő termelőkapacitások fokozatos korszerűsítésére, mind a termékek, mind pedig a technológiai folyamatok tekintetében, helyenként azok átrendezésével; ugyanakkor a központi erőforrások jelentős részét meghatározott strukturális fejlődés szolgálatába állítja oly módon, hogy kiemel néhány különösen aktuális fejlesztési célt.

/folyt.köv./

Bkk 1. /párdi... 7. folyt./szb

a iv. öt éves tervben jelentős eszközököt irányzunk elő az energiaszerkezet további korszerűsítésére. energiateljesítményünkben a szénhidrogének részesedése 1955-ben 16 százalék volt, 1965-re 27 százalékra növekedett, 1975-re pedig elérni majd az 55-60 százalékot. ez a program nagy mértékben érinti a lakosságot is, hiszen ez azt jelenti, hogy a tervidőszak végére a háztartások mintegy 65 százalékát tudjuk majd gázzal ellátni. kényelmesebbé, kulturáltabbá válik ezáltal a lakosság nagy részének életfeltétele. a villamosenergia termelése és a szénhidrogének kitermelése és felhasználása érdekében 47 milliárd forint beruházást irányzunk elő, ami egyharmaddal több, mint amennyit a iii. öt éves terv időszakában erre a célra fordítottunk. a tervidőszakban az energiahordozók területén már most is nagyjelentőségű együttműködés bővítése érdekében megkezdte a barátság közlekedési második vonala.

továbbfolytatjuk a műanyagipari fejlesztést. ez azzal az előnnyel jár, hogy a termelési oldalon korszerű petrokémiai ipar bontakozik ki hazánkban, a felhasználók területén viszont a költségeket csökkentő, vagy versenyképesebb termelési eljárások műanyagbázisa növekszik. erőteljesen fejlesztjük műtrágyagyártásunkat, hogy a mezőgazdaságban tovább tudjuk növelni az egységnyi földterületre számított termelő munka eredményességét.

ezek a fejlesztések nyomán a hazánkban előállított műanyagok mennyisége megkétszereződik, összetétele korszerűbbé válik, a műtrágyatermelésünk hatékonyabbá válik, az 1970. évi 507 ezer tonnáról 1975-re 912 ezer tonnára, tehát 80 százalékkal növekszik. az importot is figyelembe véve az 1 hektárra jutó felhasználás 1960-ban még 24 kilogramm volt, az 1970-es évben már 110 kilogrammra, az 1975-ös esztendőre pedig 190 kilogrammra nő.

Magyarország szándékozik munkatagjainak lehetővé teszi olyan munkaadókat, amely az ország belső szükségleteinek kielégítésében és az exportban is nagy szerepet játszhat. ezért erre törekszünk, hogy maximálisan kihasználjuk lehetőségeinket.

/folyt.köv./

To

-8-

Bkk 1. /párdi... 8. folyt./-szb

a nemzetközi, mindenekelőtt a szovjetunióval való együttműködés és a hazai termelésnövekedés alapján a jelenleginél mintegy 30 százalékkal több alumínium-fém áll majd rendelkezésünkre. nagy feldolgozóipari beruházásaink nyomán körülbelül 70 százalékkal növekszik a félgyártmányok termelése. tovább fejlődik a kedvezőbben értékesíthető és hasznosítható késztermékek gyártása is.

befejeződik, sőt az eredeti elképzeléseinknél nagyobb lesz az átalakulás a közúti járműgyártásban. 1975-re évi autóbussz-termelésünk meghaladja a 10 000 darabot és így a tervidőszakban a szocialista nemzetközi együttműködés alapján gépiparunk európa egyik legnagyobb autóbussz-exportőrijévé fejlődik.

gépiparunk egészére nem a nagyarányú mennyiségi fejlődés lesz a jellemző. gépiparunk alapkapasitásai ma már tekintélyes méretűek, az alkalmazott munkaerőből, az expertből számos, nálunk fejlettebb országnál is nagyobb arányban részesedik. a legfontosabb előttünk álló feladat, korszerűsíteni a gyártmánystruktúrát, a technológiát, növelni a termelés műszaki színvonalát. ez a terv irányvonala, mert ez a hatékonyság javításának legfontosabb feltétele.

a korszerű gépipari termelés fejlődését szolgálja az a nagyjelentőségű program, amelyet a kist országok összefogásával a számítástechnikai eszközök termelésének és felhasználásának területén hajtunk végre. figyelembe véve a részvevő vállalatok fejlesztési alapjait és a költségvetésből előirányzott összeget is, 9 milliárd forintba tehető a program teljes beruházási előirányzata. lehetővé válik, hogy a jelenlegi 80 számítógéppel szemben 1975-re mintegy 400 elektronikus számítógépet üzemeltessünk. a mi viszonyaink között ez már minőségi változást jelent majd a számítástechnika széles körben történő alkalmazásában a tudományos kutatás és a gazdaságirányítás területén.

jelentősége miatt megérdemli, hogy megemlítsem a korszerű építési módok és épületszerkezetek nagyobb mértékű alkalmazását, valamint az e cél érdekében az ipar több más ágában is végrehajtandó fejlesztéseket. azt várjuk, hogy ezeknek a fejlesztéseknek a megvalósulásával jelentősen bővülnek az építési kapacitások, csökkenni fog az átlagos kivitelezési idő és javul majd az építkezések minősége.

/folyt.köv./

To

-9-

bkk 1. /párdi... 9. folyt./szb

az építőipari teljesítőképesség növelése érdekében az építőiparban, az építőanyagiparban, valamint az építési technikát szolgáló egyéb fejlesztésekre 34 milliárd forint áll rendelkezésre. ez kétharmaddal nagyobb, mint amennyit hasonló célra a III. ötéves terv időszakában felhasználtunk.

ugyancsak kiemelkedő jelentőségű a könnyűiparban a ruházati termékek termelési kapacitás bővítésének és korszerűsítésének programja, valamint a papír-cellulózisipar fejlesztése.

a termelés hatékonyságát javító szerkezeti fejlesztések a mezőgazdaságban is jelentősek. fő célunk a hustermelés fellendítése oly módon, hogy a takarmány-felhasználás hatékonysága is növekedjen, s a termelési idő is csökkenjen. ezért a nagyüzemi állattenyésztés további fejlesztésének többmilliárdos programját indítjuk meg a tervidőszakban.

a terv nagy figyelmet szentel annak, hogy a meglévő termelési adottságokat maximálisan hasznosítsák a növénytermesztésben is. ezért a szükségletek változásával összhangban javítjuk a vetésszerkezetet és a technikai eszközök, valamint az agrotechnika fejlesztésével tovább kívánjuk növelni a termés hozamokat. a kenyérgabona kérdés megoldása után a figyelem középpontjába a takarmánynövények termesztésének fejlesztése került.

tisztelt országgyűlés!

a tervet megalapozó gazdasági elemzések során kialakult meggyőződésünk szerint társadalmi munka hatékonyságának növelése szükségesszerűvé teszi, hogy a továbbiakban is nagy figyelmet fordítsunk gazdaságunk infrastrukturális bázisának fejlesztésére.

az infrastruktúra egyes területein az előrehaladás ütemével elágédettek lehetünk. az energetikai fejlesztésről már beszéltem. gyors ütemben folytatjuk - távlati terveink irányvonalának megfelelően - a közlekedés fejlesztését is. a közlekedéspolitikai távlati koncepcióját az országgyűlés 1968-ban jóváhagyta. a közlekedés fejlesztése ennek megfelelő formákban és ütemben folyik.

/folyt.köv./

bkk 1. /párdi... 10. folyt./-szb

ezzel összefüggésben szeretném aláírni az utahálózat fejlesztésének fontosságát. nem az utahálózat sűrűségéről van szó, hanem minőségéről, átjárható képességéről. eddig is sokat költöttünk az utak fejlesztésére, de a jelenlegi viszonyok az országban még nem kielégítők. utahálózatunk a gyorsan növekvő igényekhez képest elmaradott és utépítéseink minőségileg is kifogásolhatók. a IV. ötéves tervben utépítésre, korszerűsítésre és fenntartásra 36 milliárd forintot irányzunk elő.

a közlekedési ágazattal összefüggésben a terv számol azokkal a feladatokkal is, amelyek a gépjárműállomány gyors növekedéséből, a javító- és szervizhálózat, az alkatrészellátás és az üzemanyag töltőállomások hálózatának bővítése terén jelentkeznek. ezekre a célokra a terv a vállalatigézőeszközök kiegészítésére 3,3 milliárd forintot irányoz elő.

a terv kidolgozása során megfelelő figyelmet fordítottunk a hírközlés helyzetének vizsgálatára. arra törekedtünk, hogy gazdasági erőforrásainkkal összhangban ezen a téren is számottevően fejlődjünk. befejezzük a jászágói 500 kw-os rövidhullámú rádióadó építését. új urh adók létesülnek a rádióműsorok vételi lehetőségeinek javítására, valamint bñállító urh műsor sugárzására. megkezdjük a második, színes vételt is biztosító televízió műsor sugárzását. jelentősen, mintegy 250 ezer állomással bővítjük a telefonhálózatot.

az infrastruktúra fejlesztése terén világszerte az egyik legnagyobb gondot a megfelelő mennyiségű és minőségű víz biztosítása okozza. azok az országok, amelyek időben nem készültek fel megoldására, komoly nehézségekkel küzdenek. kormányunk a IV. ötéves tervben is fokozott figyelmet fordít erre a területre és a tervidőszakban 25 milliárd forint beruházást biztosít árvízvédelmi berendezésekre, regionális vízművekre, vizzisztító berendezésekre, csatorna- és közműépítésekre.

a termelő jellegű területek mellett nagy érdekünk fűződik ahhoz, hogy a nem termelő területeken is erősödjön gazdaságunk infrastrukturális háttere. a terv ezért komoly figyelmet szentelt az oktatásnak, a tudományos kutatás és műszaki fejlesztés támogatásának, az egészségügynek.

/folyt.köv./

Skk 1. /pérdi... 11. folyt./-szb

a tervezésben az általános iskolai tantervi hálózati minőségének javítása érdekében 2500 osztálytermet építünk és 400 osztályterem építésével bővítjük a középiskolai hálózatot. a felsőfokú oktatás fejlesztésére mintegy 2,5 milliárd forint beruházást biztosítunk.

számottevő a fejlődés az egészségügy területén is. ezt jelzi: a gyógyintézetek egyik száma 5 000-zal nő, a szakorvosi árházak száma napi 5 000-zal növekszik és 550 új orvosi körzet létesül. a tudományos kutatás és a műszaki fejlesztés céljait 8 év alatt mintegy 46 milliárd forint szolgálja, ami több mint megdöszöszere a III. ötéves terv időszakában felhasznált összegnek. ezáltal a nemzeti jüvedelemből a tudományos kutatásra és műszaki fejlesztésre fordított részarány az előző ötéves tervidőszakhoz képest 2,4-százalékról 2,9-százalékra emelkedik.

Joggal gondoljuk, hogy ezek az anyagi források az egész ország szellemi kultúrájának további erőteljes fejlődését, a gazdasági munka hatékonyságának növelését szolgálják.

Értékelés országgyűlési

A korszerű termelési szerkezet kialakítására irányuló törekvéseink szorosban összefüggnek nemzetközi gazdasági kapcsolataink fejlődésével. népgazdaságunk viszonylag kis mértékű és hazai nyersanyagbázisunk korlátozottsága mellett erőfeszítéseinket szükségesszerűen koncentrálnunk kell, ami az esetek többségében csak jelentős koncentrációra orientálva tesz lehetővé hatékony gazdasági fejlesztést. ezért szorosabban kell bekapcsolódunk a nemzetközi gazdasági életbe, tovább erősítve együttműködésünket a szocialista országokkal, de bővítve törekvéseink áruforgalmukat a nem szocialista országokkal is.

/folyt.köv./

10

-12-

Skk. 1./ pérdi...12.folyt./ Kcs

a tervezésben a szocialista országokkal a gazdasági együttműködésünkben egyre erőteljesebben jelennek meg új szerkezetek, például új együttműködési formák a nyersanyagellátás egyes területein; az eddiginél hatékonyabb és sokrétűbb termelési kapcsolatok a gyártásszervezésben és a termelési kooperációban; a szocialista országokkal összehangolt kapacitásbővítés; a műszaki-tudományos együttműködés erőteljes fejlődése a legkorszerűbb ágazatokban; a termelő vállalatok közvetlen együttműködésének bővülése. a gazdasági együttműködésnek ezek a formái a szocialista országok közös érdekeltségén és a kölcsönös előnyök érvényesítése alapján jönnek létre.

A Kékt országival folytatott tervkonzultációk során nagyjelentőségű kormányzati megállapodások születtek, melyek elősegítik, hogy nyersanyagellátásunk több problémáját kezeljünk távtávkra is megoldjuk. a szovjetunióval például együttműködésünk egyes fontos nyersanyagok kitermelésében, a belgár népköztársasággal megállapodtunk a szédagyári beruházásban való részvételről, a lengyel népköztársasággal kőszállításokra vonatkozó megállapodás született.

népgazdaságfejlesztési tervünk sokrétű, hatékony nemzetközi koordinálása lehetővé tette, hogy a már említett struktúra átalakító beruházásokat főleg gépiparban, a vegyiparban, a kohászatban és az élelmiszeriparban nemzetközileg is megvalósítsuk. ezeket az eredményeket is figyelembe vettük a terv előirányzatainak kialakításakor. szeretnénk azonban hangsúlyozni, hogy itt nem lezárt folyamatról van szó, hanem állandó és most már új fejlődés folyamatáról. a kékt xxiii. és xxiv. III. ötéves nagyjelentőségű határozatához hozott a kékt országok közötti gazdasági integráció továbbfejlesztéséről. pártunk és kormányunk többször kinyilatkoztatta, hogy a gazdasági integráció fokozatos kialakítását objektív szükségessé válnak tekintik és érdekelt megvalósításában. ebben a munkában továbbra is aktívan részt kívánunk venni, mivel úgy véljük, hogy a szocialista országok közötti gazdasági együttműködés szorosabbra fűzése, formáinak és módszereinek továbbfejlesztése gazdasági fejlődésünk számára újabb erőforrásokat tár fel, elősegíti IV. ötéves tervünk hatékony megvalósítását és megvalósítja az 1955 utáni évek dinamikusabb fejlődését.

/folyt.köv./

-13-

Tó

ezeket a tényezőket figyelembe véve, azt tervezzük, hogy az 1971-75-ös időszakban külkereskedelmi áruforgalmunk a szocialista országokkal mintegy 50 százalékkal bővül, ezen belül a forgalom fejlődése a kgst országokkal valamelyest gyorsabb lesz.

fejlesztési kívánjuk gazdasági kapcsolatainkat a fejlődő országokkal és a fejlett tőkés országokkal is. a kapcsolatok bővítésének előfeltétele itt is a kölcsönös előnyök biztosítása. az áruforgalom bővítése mellett fokozottabban törekszünk a vállalatok közötti termelési kooperációk létrehozására és a műszaki-tudományos együttműködés fejlesztésére.

tisztelt országgyűlés!

az ötévs terv előírja mindazokat a beruházási erőforrásokat, amelyek gazdaságpolitikai céljaink eléréséhez szükségesek. a tervidőszakban mintegy 480-500 milliárd forint értékben határoztuk meg népgazdaságunk beruházási teljesítőképességét. ez körülbelül 150 milliárd forinttal, mintegy 30 százalékkal több, mint amennyit a 11. ötéves tervidőszakban beruháztunk. nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy népgazdaságunknak milyen fontos érdeke fűződik ahhoz - és gazdaságfejlesztési céljaink megvalósulása szempontjából is döntő jelentőségű, - hogy a beruházási tevékenység valamennyi fázisában megjavítsuk munkánkat. különösen három irányban kell fokozni erőfeszítéseinket:

- a beruházási tevékenységben a tervek alakulását a kivitelező képesség növekedésével összhangban kell szabályoznunk, ugyanakkor a kivitelezői kapacitás tervezett bővítését maradéktalanul végre kell hajtánunk.

- a beruházások előkészítését és a kivitelezés szervezettségét magasabb színvonalra kell emelnünk.

- a beruházási erőforrások megoszlásában a tervezett arányváltoztatásokat következetesen kell érvényesítenünk.

annak érdekében, hogy a kívánt eredményeket minél előbb elérjük, a kormány az operatív irányító munkában is intézkedéseket kíván tenni. az intézkedések alapvonása, hogy a jövőben

- szigorúan bíráljuk el mindazok munkáját, akik a költségvetést tervben felül terhelik, mindennemű tervben felüli költségvetési kiadást csak alapos elemzés után fogadhatunk el, alkalmazva a felelősségvétel és a gazdasági következmények visszahárításának módszerét is,

/folyt.köv./

- következetesen szerezünk érvényt a kormány szintű beruházások színvonalas és felelősségteljes előkészítésére vonatkozó előírásainknak,

- koncentráljuk erőnket, hogy a kivitelezési kapacitások gyorsabban fejlődjenek.

tisztelt országgyűlés!

a benyújtott törvényjavaslat és az indoklás a gazdaságfejlesztés feladatai mellett összefoglalóan tartalmazza az életszínvonalra vonatkozó előirányzatokat és az ezzel kapcsolatos tennivalókat.

az életszínvonal, az életkörülmények változását természetesen nem lehet csak a tervszámok alapján megítélni, hiszen számos olyan cél elérésére is törekszünk, amelyek a terv számokból közvetlenül nem olvashatók ki.

a 1v. ötéves tervben életszínvonalpolitikánk fő törekvése, hogy a társadalom javára végzett munkával összhangban, a nagyobb teljesítményekkel arányosan növekedjék a dolgozók jövedelme, tovább javuljon a szociális-egészségügyi ellátás és tovább javuljanak a feltételek a széles tömegek számára a művelődéshez szükséges ismeretek elsajátítására is a jövedelmükre.

a nemzeti jövedelem fogyasztást szolgáló részét 30 százalékkal tervezzük növelni. a közvetlen munkaadók fejlődését kifejező kiskereskedelmi forgalom pedig 40 százalékkal nő.

a nemzeti jövedelem felhasználásakor azonban nemcsak a fogyasztási alap adta lehetőségek keretein belül kívánjuk a lakosság életkörülményeit javítani, hanem a beruházásokban is növeljük az életkörülményeket javító fejlesztések arányát. így a nemzeti jövedelemnek nagyobb hányadát használjuk fel az életszínvonal emelésére érdekében, mint korábban. különösen jelentős a tervnek az a célja, hogy a lakásállás javítására és a kapcsolódó kommunális fejlesztésekre szolgáló állami beruházásokat kétszeresére növeli a 11. ötéves tervidőszakhoz képest. a következő öt évben összesen mintegy 400 000, ebből állami erőforrásból 100-200 000 lakás épül fel. a lakások több mint 50 százaléka városokban lesznek.

/folyt.köv./

okk. 1. /párdi..... 15.folyt./ kcs

a lakosság életszínvonalának és életkörülményeinek fejlődését a következő öt éves tervidőszakban a mennyiségi változások mellett az ellátás minőségi javulása kíséri. az előírt feladatok megvalósításával közelítünk ahhoz az állapothoz, amikor a lakosság jövedelmeit szükségleteinek és kívánságainak megfelelő módon, mind kulturáltabb és kényelmesebb körülmények között tudja realizálni.

gazdaságpolitikánk alapelve, hogy a jövedelempolitikának, az elosztási rendszernek aktívan kell hatnia a termelésre és a termelékenységre. ezért arra törekszünk, hogy a reálbérek növekedése viszonylag gyors legyen és a reáljövedelmek növekedésén belül nagyobb súlyt kapjon, mint eddig. a reáljövedelmeknek egy főre jutó növekedését a terv 25-27 százaléokban, a reálbérek növekedését egy keresőre 16-18 százaléokban irányozza elő. a keresetek tekintetében kívánatosnak tartjuk, hogy abban a mértékben, amennyiben a differenciáltabb juttatások kifejezésre a szakképzettség, a munka jellege és bonyolultsága, és a beosztással járó felelősség.

ennek a fontos követelménynek az érvényesítése mellett életszínvonalpolitikánk továbbra is fontos elve marad az eltartottak számától függő családi jövedelenszóródás mérséklése. ezért gazdasági lehetőségeinkkel összhangban az öregek, gyermekek, betegek eltartásához az állami hozzájárulás növelésével számolunk. egyes kategóriákban nyugdíjkorrekciót hajtunk végre és tovább növeljük a családi pótlék összegét. emellett a bér- és árpolitika útján - feltételezve a munka hatékonyságának előirányzott javulását - garantáltan biztosítani kívánjuk, hogy a reálbérek és reáljövedelmek a tervezett mértékben emelkedjenek.

gazdaságpolitikánk továbbra is fontos vonása marad a teljes foglalkoztatás biztosítása. szükséges azonban hangsúlyozni, hogy a munkaerőgazdálkodásban magasabb színvonalú és a társadalom érdekeivel jobban összhangban álló gyakorlatot kell megvalósítani.

azzal számolunk, hogy a tervidőszakban folytatódni fog az átírás a 44 órás munkahétre a népgazdaság mindazon területein, ahol ehhez a feltételek megteremthetők. ezt fontos politikai és társadalmi kérdésnek tekintjük, érteve ezalatt azt is, hogy ennek a folyamatnak a termelés, a forgalom és a jövedelmegosztás sérelme nélkül kell végbemennie, s ezért csak fokozatos lehet.

/folyt.köv./

okk. 1./ párdi... 16.folyt./kcs

ami a fogyasztói árpolitikát illeti alapvető követelménynek az árstabilitás biztosítását tartjuk. ugyanakkor számolunk azzal a gazdasági realitással, hogy a fogyasztói árrendszer és az árárányok nem merevithetők meg hosszú időszakra és azokat a ráfordítás alakulása, a társadalmi megítélés, valamint a kereslet és kínálat egyensúlya alapján fokozatosan korszerűsíteni kell. lesznek áruk, amelyek ára objektív okok miatt majd emelkedik, más áruk ára pedig csökken. az árszínvonal és árárányok változása azonban nem sértheti a tervben előirányzott reáljövedelem és reálbér növekedést.

tisztelt országgyűlés!

a tervgazdálkodás bevezetése óta sokat tettünk azért, hogy árárányunk egyes területeinek a gazdasági fejlettségben és az életkörülmények tekintetében meglévő elmaradottságát csökkentjük. bár az egyes országrészek fejlettségi színvonalában még mindig mutatkoznak különbségek, mégis elmondhatjuk, hogy már sincsenek „fehér foltokkal”, jelzett országrészek. az életviszonyokban, a kultúrában fennadalmi változások történtek.

a iv. öt éves terv területfejlesztési feladatai - gazdaságpolitikánk általános elvvel összhangban - arra irányulnak, hogy egyrészről a termelési területi elhelyezkedése és fejlődése elősegítse a társadalmi termelés hatékonyságának növekedését, másrészt biztosítsa az egyes országrészekben élő népesség életkörülményeiben még meglévő különbségek csökkentését.

az ipar területi fejlesztésének irányelvei az új tervidőszakban nem változnak, de következetesebben kívánjuk érvényesíteni a területi hatékonyság követelményeit. ennek megfelelően az iparilag fejlett területeken az intenzív fejlesztést támogatjuk, míg a meglévő adottságokkal és tartós munkaerőtartalékkal rendelkező körzetekben elsősorban a munkaigényes iparágak fejlesztését szorgalmazzuk.

a területfejlesztési feladatok megvalósításában nagy a jelentősége az előirányzott területfejlesztési alapnak. ezzel elősegítjük a gazdaságban egyenlőnél képződő fejlesztési alapok olyan területi áramlását, amely megfelel a területfejlesztési politika követelményeinek. az iparilag fejletlenebb területeken preferált fejlesztési zónákat jelöltünk ki. ezek az előnyben részesített területek mintegy 1,4 milliárd forint beruházási támogatást kapnak a költségvetésből és további 300 millió forintot fordítunk budapesti és vidéki vállalkozások kapacitáfejlesztésének támogatására. ezen túl emellett a kormány csaknem 1 milliárd forinttal támogatja - ahol az indokolt - a bányászati és kőbányászati tevékenység fejlesztését.

/folyt.köv./

bkk 1. /párdi... 17. folyt./ kcs

a tervidőszakban tovább folytatódik az ipar területi koncentrációjának és a nagyobb ipari centrumok kiemelt fejlesztése is. a nagyberuházások, a központi fejlesztési programok és a vállalati saját forrásból történő beruházások eredményeként fokozódik az egyes körzetek ágazati specializációja.

azzal számolunk, hogy a mezőgazdaság is mind utasít, mind szerkezetét tekintve differenciáltan fog fejlődni. a kedvező természeti adottságokkal rendelkező területeken a terv a termelés intenzív irányainak erősödésével, a keresettség jobban igazodó termelési szerkezet kialakulásával számol. a kedvezőtlen adottságú területeken viszont a kisebb eszközigényű termelés szerkezet kialakítása és a racionálisabb földhasználat támogatása a feladat.

a tervidőszakban a gazdasági-társadalmi fejlődés eredményeként tovább folytatódik az urbanizáció és a városok lélekszáma, számításaink szerint mintegy 260-280 ezerrel nő. legdinamikusabban az a 9 vidéki város fejlődik - miskolc, debrecen, pécs, szeged, győr, székesfehérvár, nyíregyháza, szombathely, szolnok -, amely egyben az iparfejlesztés nagyobb vonzási centruma is. ezen túl azonban számos más városunk is szépen fog fejlődni. a távlati településhálózat fejlesztési koncepciójának megfelelően a településhálózatot arányosabban, egyenletesebben kívánjuk fejleszteni. mintegy 30 település városiasodását gyorsítjuk, kifejezve arányosan elhelyezett kis- és középvárosok hálózatát. a több községet ellátó alapfokú intézmények fejlesztésével folytatódik a falukörzet-központok kialakítása, a külterületi népesség csökkenése, a tanyarendszer fokozatos visszafejlődése.

a tervidőszakban tovább folytatjuk az egyes kiemelt idegenforgalmi és üdülőterületek - adottságuknak és funkciójuknak megfelelő - fejlesztését. ezeken a területeken jelentős központi erőforrásokat is biztosítunk a növekvő igények fokozottabb kielégítésére. különösen a balaton és a velencei tó környékének fejlődése gyorsul meg. ezek fejlesztésére a kormány már jóváhagyott programokkal is rendelkezik, amelyek azzal számolnak, hogy az elkövetkező öt évben a balatonvidék fejlesztése érdekében mintegy 5-6 milliárd forint, a velencei üdülőövezet fejlesztése érdekében pedig kb. 1 milliárd forint értékű beruházás valósul meg.

a lakosság életkörülményeinek területi alakulását a természeti területi változásának eredményeként kialakuló foglalkoztatási helyzet és a jövedelempolitikai célok, továbbá a lakossági infrastruktúra ellátás területi fejlődése határozza meg.

/folyt.köv./

bkk. 1./ párdi... 18. folyt./kcs

ennek eredményeként a lakás-kommunális ellátásban számottevően csökkenni fognak a területi különbségek és az egészségügyi-szociális, valamint kulturális ellátás terén is mérséklődnek a területi szintvonalkülönbségek.

a iv. ötéves terv területfejlesztési céljai alapján realitás a várakozás, hogy 1978 körül országunk egyik területét sem jellemzi majd kiváló elmaradottság sem a jövedelmi viszonyokban, sem a foglalkoztatásban és ennek alapján fokozatosan rátoroklik a területi fejlesztés további nagyjelentőségű feladatainak megvalósítására: a falusi és a városi életkörülményekben még meglévő lényeges különbségek megszüntetése.

tisztelt országgyűlés!

meggyőződésünk, hogy a tervjavaslat realitáson megítélt gazdasági valóságra épül, s benne megfelelően jut kifejezésre népgazdaságunk jelenlegi fejlődési szakaszának lényege és sajátossága. az elmúlt évek gazdasági fejlődésének eredményei, a nemzeti jövedelem tervezett felosztási aránya, a körültekintően és nem túlzott számban kiválasztott struktúra fejlesztési programok alapján meggyőződéssel állíthatjuk, hogy a népgazdasági terv előirányzatai realitáson, teljesíthető, sőt jó munkával teljesíthető feladatokat tartalmaznak.

ötéves tervünk realitása szempontjából kiemelkedő jelentősége van annak, hogy különbözően egyeztetjük és egyre magasabb szinten hangoljuk össze gazdaságfejlesztési terveinket a legst. országaival.

jelenthetem a tisztelt országgyűlésnek, hogy tervkonkretizációs tárgyalásaink az országok többségével befejeződtek, vagy közvetlen befejezés előtt állnak. különösen jelentős a szovjet-unióval közelmutban lefolytatott tárgyalásunk, amelynek eredményeit igen nagyra értékeljük. a szovjetunió szállítási az 1971-73-és évekre biztosítja a magyar ipar és mezőgazdaság fejlesztéséhez szükséges energia és energiahordozók importjának döntő részét. jól tudom mértékben elősegítik a magyar vaskohászat fejlesztését, mezőgazdaságunk műtrágya-ellátását. felfeloldozó l. arunk, papíriparunk, orvisefémkohászatunk ugyancsak jelentős mértékű szovjet gyártmányok szállításhoz alapvetően a termelés bővítését.

/folyt.köv./

Tó

dkk. 1. /párdi... 19. folyt./kcs

a szovjetunióval és a többi szocialist a országgal való gazdasági kapcsolataink erősítése öt éves tervünk realizálásának legfontosabb biztosítéka.

a terv realizálásának hangsúlyozása mellett szeretném aláhuzni, hogy a terv valóra váltása mind a termelés, mind az elosztás szféráiban energikus és az eddiginél színvonalasabb egyéni és társadalmi munkát igényel. ez a terv tübbet kíván tőlünk, mint amennyit az eddig elért eredmények továbbvitésére igényelne. Kiemelném például azt a hármas követelményt, amelynek együttes érvényesítése legfontosabb feltételét jelenti előirányzott gazdasági fejlődésünk megvalósulásának. ezek: kielégítő termelési ütem, növekvő gazdasági hatékonyság, szilárd belső és nemzetközi gazdasági egyensúly.

tisztelt képviselő elvtársak!

Gazdaságirányítási rendszerünkben gazdaságpolitikai céljaink elérését nagymértékben tervszerű pénzgazdálkodással segítjük elő, és ebben fő szerepe van az állami költségvetésnek. tervünk belső egyensúlya, ezért a költségvetés bevételeinek és kiadásainak szerkezetében és a költségvetés egyensúlyában jut kifejezésre. a költségvetési mérlegre vonatkozó számítások is azt mutatják, hogy tervünk reális, végrehajtható, ha a végrehajtás folyamatában nem térünk el a gazdaságpolitikánkban magunk elő állított legfőbb elvektől. mindemellett szükséges felhívni arra, hogy olyan jelenségek is tapasztalhatók, amelyek a gazdasági egyensúly erősítése ellen hatnak. ilyenek mindennek előtt némely területen az erőnket meghaladó ágazati fejlesztési elgondolások, az állami támogatások iránti túlzott igények, az értékesítési lehetőségekkel nem kellően számoló termelési törekvések. tapasztalható még ma is az a múltból ismert törekvés, hogy a központi erőforrások iránti igényeket különböző szervek ugrásszerűen meg kívánják növelni a tervidőszak első évében, miközben azzal számolnak, hogy a központi erőforrásokhoz való hozzájárulásukat a tervidőszak utolsó éveiben teljesítik majd. ha engednénk ezeknek a törekvéseknek, az káros hullámzást vinne a gazdasági fejlődésbe, utat nyitna a spontaneitásnak, lehetetlenné tenné a költségvetés hatékony felhasználását a gazdaság tervszerű szabályozásában.

/folyt.köv./

-20-

1 fő vonásai, mindennek előtt a gazdaság

dkk. 1./párdi... 20. folyt./ kcs

szeretném már most az 1971. évi költségvetés országgyűlési tárgyalása előtt hangsúlyozni, hogy költségvetési kiadásaink növelésénél következetesen kell szamba vennünk a bevételek növelésének reális lehetőségeit. költségvetésünk jelenleg nincs egyensúlyban. az egyensúlyt a következő öt év folyamán kell megteremtünk. ennek a célnak az elérése és a költségvetés szükséges stabilitása érdekében a tervidőszakban szigorúan érvényesíteni kívánjuk a törvényjavaslatban is megfogalmazott követelményt, hogy a vállalati jövedelmek központba vitt hányadának kis mértékű emelésével is - növeljük a költségvetés bevételeit; a termelés ágazatok fejlesztésénél már keletjük a költségvetésből rendelkezésre bocsátott eszközök arányát; csökkentjük, elsősorban a veszteségtérítést jelölt támogatásokat és ésszerű takarékoskosságot érvényesítünk a területi közös fogyasztást szolgáló kiadásokban.

tisztelt országgyűlés!

ii. öt éves tervről szóló törvényjavaslat új vonása, hogy a terv célkitűzéseit, a megvalósítandó feladatokhoz tartozó szabályozó rendszert, hanem a terv végrehajtását megvalósító szabályozó rendszer lényeges alapelveit is. a terv elfogadásával tervidőszakban tehát egy legmagasabb szintű jogszabály fogja az irányító közzvetlen és közvetett közgazdasági szabályozó eszközöknek lényegét, az ár-, pénzügyi-, hitel-, bérpolitika, valamint a külkereskedelmi szabályozás alapelveit, a területi fejlesztés fő szabályozó eszközeit rögzíteni.

területi célok jobb érvényesülése és az irányítás folytonossága megköveteli, hogy az öt éves terv előre látható és kielégítő mértékig meghatározza a gazdaságpolitikai célokat, főbb feladatokat, a fontosabb egyedileg meghatározható kérdésekben és kiakadályozza a szabályozó rendszerben a többlet, szilárd alapelvenek, figyelmen kívül, hogy továbbra is fontos szerep hártul az évi tervzárásra, mint a gazdaságirányítás operatív eszközére.

a iii. öt éves terv teljesítésének tapasztalatait vizsgálva megállapítható, hogy a gazdaságpolitikai célok előírása alapján a teljesítés a gazdaságirányítást a bevezetett rendszerrel mellett, s a legfontosabb területekben előrelépés, a meghaladja a tervezett mértéket. az elmúlt két évben az éves tervek és a teljesítés egybevetése is azt mutatja, hogy meggyőzősége tervszerűen fejlődött. a közgazdasági eszköztár és hatékonyság mutatókhoz a gyakorlatban és a szabályozó rendszer egészében jól szolgálta a fejlődés tervszabadságát.

/folyt.köv./

-21-

bkk. 1./ párdi,....21.folyt./kcs

ezért az 1968-ban életbe léptetett szabályozók rendszerén elvi jellegű módosítás nem történik, úgy véljük, hogy azok alapján biztosították a gazdaság tervszerű fejlődését és igen fontos az is, hogy a vállalatoknak a távlati árakat is szem előtt tartó gondolkodását a szabályozó rendszer lényegbevágó gyakoribb változtatása ne gátolja. olyan változtatásokat akarunk végrehajtani, amelyek erősítik a kedvező tendenciákat és hozzájárulnak a gazdálkodás megjavításához azokon a területeken, ahol a szabályozás eddig nem bizonyult elég hatékonynak.

a törvényben a gazdasági szabályozás alapelveit és a megvalósítás fő irányait rögzítjük, figyelembe véve azt, hogy a tervidőszak folyamán a gazdasági gyakorlat által indokolt változtatásokat, tökéletesítéseket végrehajthassuk.

szükséges annak hangsúlyozása is, hogy a gazdasági folyamatok alakulását nem kizárólag szabályozási intézkedéseknek tulajdonítjuk. úgy véljük, hogy a legjobb gazdasági szabályozórendszer sem nélkülözheti az állami szervek céltudatos irányító tevékenységét, a vezetőktől jogosan elvárt határozottságot és felelősségérzetet.

tervgazdaságunk fő jellemzője változatlanul az, hogy gazdasági életünket a népgazdasági terv alapján, az abban rögzített gazdaságpolitikának megfelelően irányítjuk. a tervszerűséget - a célok és feladatok megvalósításában - minden gazdasági egység számára kötelezőnek tekintjük.

fontosnak tartjuk, hogy a vállalatok és tanácsaink, illetve a számukra biztosított önállósággal, tervszerűen gazdálkodjanak, s vállalati és tanácsi szinten is magasabb színvonalú tervezés bontakozzék ki. a kormány ezért szükségesnek tartja, hogy a tanácsok és a vállalatok a tervtörvény elfogadását követően a terv célkitűzéseinek és a gazdasági szabályozóknak a figyelembevételével készítsék el középtávú terveiket.

termelő vállalatok és tanácsok vegyék figyelembe, hogy tervező munkájuk a múlthoz képest sokoldalúbbá, bonyolultabbá és felelősségteljesebbé válik. a műszaki fejlődés gyors üteme, a piaci igényekhez való rugalmas alkalmazkodás, az állam iránti kötelezettségek teljesítése után fennmaradó eredményhez fűződő érdek, a kommunális igények fokozódása, jelentősen növelik a hosszabb időre szóló előrelátás és a színvonalas tervezés szükségességét.

/folyt.köv./

bkk. 1./ párdi...22.folyt./kcs

ez a tervező munka azonban csak akkor szolgálhatja eredményesen a kívánt célt, ha a résztvevő szervek azt nem elszigetelten végzik. a tervek kidolgozásának folyamatában szükséges, hogy a szervezetek egymással szoros kapcsolatot építsenek ki, egyeztessék és fejlesszék közös törekvéseiket és érdekeltségeiket.

a tervező munka elsődleges célja a népgazdasági érdekekkel egybehangolt tanácsi és vállalati tevékenység ésszerű megszervezése, munkájuk eredményességének gyarapítása. ilyen értelemben a tanácsi és a vállalati tervek a népgazdasági terv megvalósításának szilárd pillérei lesznek.

tisztelt országgyűlés!

szocialista társadalmunk erősítésének, a jólét további növekedésének a gazdasági fejlődés az alapja. az ötéves terv gazdaságpolitikai céljait akkor teljesítjük sikeresen, ha a megkezdett uton járva, töretlenül fejlesztjük gazdaságunkat.

további sikereink legfőbb záloga pártunk politikája, dolgozó népünk bizalma e politika iránt, amelyet őszintén magáénak érez.

kormányunk azzal a meggyőződéssel terjeszti szocialista társadalmunk építésének iv. ötéves programját az országgyűlés, dolgozó népünk elé, hogy az találkozik társadalmunk egyetértésével és elnyeri támogatását. munkásosztályunk, dolgozó parasztságunk, értelmiségünk annak tudatában kezdhet hozzá az alkotás újabb, nagy feladataihoz, hogy azok valóbraváltságával népünk jobb és boldogabb jövőjét, a szocialista társadalom ügyét szolgálja./mt/

--

bkk 2. dr. horgos gyula beszéde

sl/gg szb zs

1970. szeptember 30.

az alábbiakban a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter beszédét, amely az országgyűlés szerdai ülésén hangzik el. a beszéd e m b a r g ó s, csak feloldás után használható fel.

x x x

a miniszter utalt arra, hogy a termelés hatékonyságának lényeges növelése a népgazdaság valamennyi ágában megköveteli a műszaki-technikai színvonal általános emelését, korszerűsítést. ebben nagy feladatokat kell megoldania a kohó- és gépiparnak, amelynek munkáját közvetlenül, vagy közvetve a törvényjavaslat valamennyi fejezete érinti. különösen nagyok kötelezettségei az életszínvonalpolitika realizálásában: a következő öt évre a fogyasztási cikkek termelésének 60-65 százalékos emelését, a minőségjavítását, a választék bővítését tervezik.

ezután arról szöjt a miniszter, hogy a népgazdaság beruházásaihoz 26 százalékkal több gépet kell rendelkezésre bocsátani, mint az előző öt éves tervben. a gépeknek körülbelül felét hazai forrásból, tehát a gépiparnak kell biztosítani. külön foglalkozott a negyedik öt éves terv kiemelt programjaival, mindenképp a lakásépítési programmal, amely a kohászattól és a gépipartól is nagy erőfeszítéseket követel. a miniszter kijelentette: a 400 000 új lakás felépítéséhez szükséges gépeszeti és lakásfelszerelési cikkek előteremtése nagy feladatot jelent, a szükséges vállalati és állami erőforrások, valamint a tervezett import - elegendő az igények kielégítésére.

a kohó- és gépipar a gázprogram végrehajtásában is részt vesz csővezetékek, csőhálózati szerelvények, vezérléstechnikai és regisztráló műszerek, berendezések gyártásával, szállításával.

az alumíniumipar fejlesztésében a kohó- és gépipar érdekeltsége kettős: egyrészt közreműködik a nagy beruházások létrehozásában, másrészt mint felhasználó, az átlagosnál gyorsabban növeli az alumíniumból készülő cikkek gyártását. különösen a közúti járműiparban, a villamosgépiparban és a fém-tömegcikk-iparban alkalmazhatnak az eddiginél jóval több alumíniumot.

/folyt.köv./

-24-

bkk 2. ;/dr. horgos... 1. folyt./-szb

- a kiemelt népgazdasági programok közül - mondotta - a kohó- és gépipart közvetlenül érinti a közúti járműprogram, amelynek első fejlesztési szakasza az idén zárul. a főbb aggregátok gyártására az elmúlt években számos korszerűsítést hajtottak végre és új üzemeket, üzemszerveket építettek, amelyek mind műszaki felkészültség, mind a termelés nagysága és a termékek korszerűsége szempontjából európai színvonalon állnak. a negyedik öt éves tervidőszakra, a fejlesztés második szakaszára az autóbussz-gyártás korszerűsítését, termelésének növelését tervezik. az ikarus a következő öt év alatt csaknem 41 000, naggyobb részét új típusú autóbusszt gyárt, széleskörű hazai és nemzetközi együttműködésben.

a számítástechnikai program elsősorban a híradástechnikai és a műszeripart érinti. az integrált ármakörös alkatrészek mind nagyobbarányu felhasználása, az új gyártási eljárások alkalmazása várhatóan nagymértékben emeli majd elektronikai és finomechanikai iparunk színvonalát.

- gazdaságpolitikánk egyik sarkalatos pontja - folytatta - a termelés szerkezetének korszerűsítése. a kiemelt fejlesztési programok is ezt a célt szolgálják. a kohó- és gépiparban a közúti járműfejlesztési program már említett második szakasza és a számítástechnikai program lesz a legfontosabb tényező a szerkezeti változásban. a közúti közlekedési eszközök gyártásának részaránya tovább emelkedik, az egyéb /vasúti, vízi járművek/ részaránya pedig csökken. a számítástechnikai program a műszer- és híradástechnikai iparban korszerűsíti a termékszerkezetet. mindez mélyreható változásokat jelent; hosszantartó folyamatról van szó, amelynek sikere azonban a harmadik öt éves terv teljesítésétől is függ.

a strukturaváltozások az export szerkezeti változásait is előmozdítják, lehetővé teszik, hogy a kohó- és gépipar egyre hatékonyabban segítse az ország külkereskedelmi mérlegének megszilárdulását. a miniszter utalt arra, hogy a szocialista országokba irányuló gépexport a kétoldalu tervezézetések szerint a következő öt évben 50 százalékkal nő és 1975-ben eléri a 950 millió rubelt. a közelmúltban fejezték be a tervezézetett tárgyalásokat az ország legjelentősebb partnere, a szovjetunió képviselőivel. a szovjetunióval és más szocialista országokkal folytatott tárgyalások eredményeként ma már bizonyos, hogy a gépexport tervezett növekedése reális alapokon nyugszik.

/folyt.köv./

-25-

btk. 2. /dr. horgos...2.folyt./ kcs

- a szocialista országok növekvő rendeléseinek egyik nagy előnye - mondotta -, hogy gazdaságosabban, nagyobb sorozatban gyárthatja termékeit a gépipar. egyéb exportkilitásokról szólva elmondotta, hogy a számítások szerint a tőkés országokba irányuló gépexport több mint 70 százalékkal nő, bár a látószög nagy előrehaladásnál figyelembe kell venni, hogy meglehetősen alacsony szintről indulunk.

dr. horgos gyula szólt arról, hogy a szelektív iparfejlesztési politika kibontakoztatásával, a szabályozó eszközök megfelelő alkalmazásával arra ösztönzik a vállalatokat, hogy maguk is kezdeményezzék gyártmány szerkezetük átalakítását. érdekeltté teszik a vállalatokat abban, hogy a hazai és a külföldi piacokon gazdaságosan értékesíthető termékek gyártását erőteljesen növeljék, a gazdaságtalanokat pedig csökkentseék, sőt szüntessék meg.

- a termékszerkezet változásával összhangban - mondotta -, a gépipar belső technológiai szerkezetét is megváltoztatjuk. a feldolgozóipart az eddiginél jobban ellátjuk öntött- és kovácsolt előgyártmányokkal, ezt a célt szolgálja a többi között a nógrád megyében felépítendő korszerű új öntőde és a debreceni golyóscsapágygyár rekonstrukciója.

ezután a miniszter a szocialista országok közötti műszaki-tudományos együttműködés, termelési kooperáció gazdasági integráció kibontakoztatásának jelentőségét hangsúlyozta, s hozzáfűzte, hogy a kölcsönös előnyök alapján az együttműködést más országokkal is fejleszteni kívánjuk.

a továbbiakban gépiparunk versenyképességének kérdéseit taglalta, s utalt arra, hogy a fejlett ipari országokhoz képest túlzottan drága alapanyagokat dolgoz fel a magyar gépipar. az alapanyagok árát növelik kihatásunk kis méretei, illetve ezzel jár; a magas kohászati önköltség. szükségeszerű tehát, hogy a nyersvas-, a nyersacél- és a bugagyártásban nemzetközi együttműködést építsünk ki a szocialista országokkal, elsősorban a szovjetunióval. hazai nyersvas- és acélgyár tőműveinket a berendezések intenzifikálásával, műszaki fejlesztéssel, korszerűsítéssel kell magasabb színvonalra emelni. a miniszter kifejtette, hogy a kohászatban a nemzetközi integráció kibontakoztatása öt évnél hosszabb időt vesz igénybe, de azt már a negyedik öt éves tervidőszakban el kell kezdeni.

/folyt.köv./

btk. 2./dr. horgos...3.folyt./ kcs

részletesen szólt a gépipar vidéki ipartelepítéséről. elmondotta, hogy a negyedik öt éves tervidőszakban gyorsabb ütemben és a területfejlesztési célokkal összhangban folytatódik a budapesti harmadik kategóriájú üzemek megszüntetése, illetve vidékre telepítése. a tervezett telepítésekkel a vidéken foglalkoztatottak aránya a jelenlegi 48 százalékról 53-54 százalékra emelkedik az öt éves terv végére.

a miniszter befejezésül a munka- és üzemszervezés színvonalának emelésére, a munkahelyi légkör javítására, a létszámterhelések feltárására és hasznosítására, a munkafegyver megújításának fontosságára hívta fel a figyelmet. mint mondta, mindennek lényeges feltétele a vezetés színvonalának további emelése.

a miniszter a népgazdaság negyedik öt éves tervére vonatkozó törvényjavaslattal egyetértett és azt az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta./vti/

parlament

1970. szeptember 30.

1970. szeptember 30. megnyitott az országgyűlés őszi ülészakája

1970. szeptember 30. ülészakája

Szerdán délelőtt 11 órakor megnyitott az országgyűlés őszi ülészakája.

Az ülésen részt vett Kádár János, az MSZMP központi bizottságának első titkára, Fock Jenő, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, továbbá Apró Antal, Fehér Lajos, Kállai Gyula, Nyers Rezső, az MSZMP politikai bizottságának tagjai, valamint a politikai bizottság póttagjai, a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője.

az ülést Kállai Gyula,

az országgyűlés elnöke nyitotta meg, aki a napirend előtt kegyeletos szavakkal emlékezett meg Nasszer elnök haláláról.

tisztelt országgyűlés!

Ülészakánk megnyitása előtt ért bennünket a megrendítő hír, hogy Gamal Abdel Nasszer, az arab nemzet nagy fia, az egyesült arab köztársaság elnöke tragikus hirtelenséggel elhunyt. Halálával súlyos veszteség érte nemcsak az egyiptomi népet, az arab világot, hanem az egész haladó emberiséget is.

/folyt.köv./

1. 13/szb

- 28 -

parlament

bkk. 3./megnyilt...1. folyt./ kcs

nasszer elnök neve elválaszthatatlanul egybeforrt korunk egyik legjelentősebb, valamennyiünk életére hatást gyakoroló társadalmi-politikai áramlatával, az antiimperialista nemzeti felszabadító mozgalommal, a nemzeti függetlenségért, a népek társadalmi haladásáért vívott igazságos, küzdelmes, de végső soron győzelmes harccal. ez a küzdelem nagy elvi szilárdságot, bátorságot, s a reális lehetőségek felismerését követelte. Nasszer elnökben mindhárom tulajdonság egyesült. szilárdan kitartott a szocialista országokkal kötött szövetség és együttműködés mellett. tudta, hogy ez nemzete függetlenségének és népe társadalmi előrehaladásának legfőbb biztosítója. bátran támaszkodott népére az országát fenyegető külső és belső támadásokkal szemben. nagy reálpolitikai érzéssel küzdött az arab világ egységéért és azért, hogy a hazáját és az arab nemzetet ért imperialista agresszió következményeit politikai eszközökkel számolják fel.

nasszer elnök személyében a magyar nép, a magyar népköztársaság őszinte jóbarátját és szövetségesét veszítette el. népünk, mint eddig, ezentul is szolidáris az arab néppel és szívből kívánja, hogy legyen erős és egységes, s haladjon tovább a nasszer vezetésével megkezdett uton.

a magyar országgyűlés ezuton is kifejezi népünk együttérzését, mély gyászát és őszinte részvétét az egyesült arab köztársaság nemzetgyűlésének, az egész arab népnek.

kérem az országgyűlést, egy perces néma felállással adózunk a kiváló államférfi emlékének.

az elnöklő kállai gyula bejelentette, hogy a népköztársaság elnöki tanácsa - az országgyűlés ez év június 26-án berekesztett ülésének óta alkotott - törvényerejű rendeleteiről szóló jelentését az alkotmány rendelkezésének megfelelően az országgyűlésnek bemutatta, azt a képviselők kezhez kapták. az országgyűlés az elnöki tanács jelentését tudomásul vette.

kállai gyula bejelentette továbbá, hogy a minisztertanács az országgyűlésnek beterjesztette a népgazdaság negyedik ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot, valamint az országgyűlési képviselők és a tanács tagok választásáról szóló, 1966. évi 111. törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslatot. a törvényjavaslatokat előzetes tárgyalásra megkapták az országgyűlés illetékes állandó bizottságai, és szétosztották az országgyűlés tagjai között. kállai gyula közölte, hogy geiszpühi Mihály képviselő interpellációt jegyzett be. ennek tárgyát dr. pešta László jegyző ismertette.

/folyt./köv./
11.30/kcs

parlament

bkk. 3./ megnyilt...2. folyt./ kcs

az elnök javaslatára ezután az országgyűlés elfogadta az ülésanyag tárgysorozatát. a napirend a következő:

1./ a népgazdaság negyedik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat;

2./ az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok választásáról szóló, 1966. évi lll. törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslat;

3./ interpelláció-

az országgyűlés ezután a napirend szerint megkezdte a népgazdaság iv. ötéves tervéről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

párdi imre,

----- az országos tervhivatal elnöke emelkedett szólásra. párdi imre beszédét mai bkk. 1-es kiadásunkon közöltük. a beszéd embargóját feloldjuk, s egyben a beszédre a következő javítást adjuk:

a 12. folytatás alulról számított 6. sorában a szöveg helyesen:

... is a k t i v a n részt kívánunk venni, mivel...

párdi imre nagy tapsal fogadott beszédé után szünet következett.

a szünet után vass istvánné ----- elnökletével folytatta munkáját az országgyűlés.

/folyt.köv./

12.57/ju

kc

-30-

parlament

bkk 3. /megnyilt... 3. folyt./-szb

dr. bogнар józsef,

----- az országgyűlés törv- és költségvetési bizottságának elnöke, a népgazdaság negyedik ötéves tervéről szóló törvényjavaslat előadója szólalt fel ezután. előjáróban elmondotta, hogy a bizottság már hónapokkal ezelőtt megkezdte a tervjavaslat országgyűlési vitájának előkészítését, megvitatta az ötéves terv főbb vonásait, számba vette a rendelkezésre álló anyagi eszközöket, s különös gondot fordított a gazdasági ágazatok közötti kölcsönhatásokra, a várható egyensúly-viszonyok elemzésére.

- napjainkban a terv nem valamilyen elvont módon megállapított központi érdek kizárólagos megtestesítője - folytatta. az új irányítási rendszerben a központi terv-célok érdekében a gazdasági környezet alakítása és az anyagi érdekelttség elve játszik döntő szerepet. a terv nemcsak a rendelkezésre álló anyagi eszközöket osztja el a céloknak megfelelő formában és módon, hanem a fejlődés terheit is elosztja a különböző gazdasági területek, csoportok és egyének között. a törvényhozás bizonyára alkotó módon tud majd hozzászólni ahhoz, hogy miképpen valósul meg a tervjavaslatban a központi, vállalati, helyi és egyéni érdekek összhangja. megbízható véleményt tud formálni olyan kérdésekben, hogy az anyagi érdekelttség fennálló rendszere és formái ösztönzik-e a különböző társadalmi csoportokat; hogy a fejlesztés terhei egyenletesen oszlanak- meg a társadalom különböző rétegei, a gazdasági életben tevékenykedő nemzedékek és az ország egyes területei között; hogy összhangban vannak egymással különböző céljaink, s hogy a tervben szereplő elgondolások milyen feszültségeket teremtenek a társadalomban.

- a népgazdasági terv összeállítása, megvalósítása nemcsak gazdasági probléma. a gazdasági fejlődés kérdései az egész társadalmat átfogják és mozgósítják, s ennek következtében a gazdasági és az ugynevezett nem gazdasági területek közötti kölcsönhatások intenzitása egyre erősebb. nekünk, a törvényhozás tagjainak nem arra kell törekednünk, hogy bonyolult matematikai összefüggések kiszámításában felülmúljunk a szakembereket, vagy lepipáljuk a komputereket, hanem arra, hogy felismerjük a társadalmi, politikai és gazdasági tényezők kölcsönhatásait, a terv befolyását az egyes régiók és gazdasági ágazatok jövőbeli helyzetére, az anyagi ösztönzés rendszerének működését és hatását az érintettek.

/folyt.köv./

13.40/ju kc

-31-

13.45/ju /megnyilt4.folyt./ szb

- gazdasági szakemberek és tapasztalt közéleti személyiségek egyaránt jól tudják, hogy öt-hét évre előre nem lehet mindent teljes pontossággal körvonalazni. mai várakozásainkhoz képest változások és eltolódások mehetnek végbe. előre nem látott fejleményekkel kell számolnunk mind a nemzetközi politikában és gazdaságban, mind a hazai társadalom és gazdaság mozgásában. ilyen változások esetén - a terv fundamentális céljainak és kereteinek fenntartása mellett - módosításokra, néha lényeges módosításokra is szükség lehet. ezért helyes, hogy a törvényhozás felhatalmazást adjon a kormánynak arra, hogy a módosításokat saját belátása és legjobb meggyőződése szerint elvégezze.

Dr. Bognár József sorra vette a tervelőkészítő bizottsági vitákban felmerült főbb kérdéseket. részletesen elemezte, hogy a tervjavaslatban hogyan oszlanak meg a termeléssel összefüggő és a termelés szféráján kívül eső beruházások. az utóbbi területen nagy fejlődés várható, hiszen a beruházások növekedése ebben a szférában 59-61 százalékos lesz, míg a termelési ágazatban 23-25 százalékos. az arányeltolódás főként az örvendetesen meggyorsuló lakás-építkezésekből adódik. korántsem emelkednek ilyen gyors ütemben viszont a kulturális, művelődési, oktatási és közegészségügyi kiadások - ezt a bizottsági vitákban jónéhány képviselő felvetette. a különböző összefüggésekből azt a következtetést kell levonni, hogy nem szabad több anyagi eszközt a lassan amortizálódó beruházásokra fordítani, mert a gazdaság folyamatos fejlődéséhez szükséges mennyiségük radikálisan csökkenhet. ez megengedhetetlen, mert a termelési folyamatban részvevő állótké és a termelés mennyisége között igen szoros összefüggés áll fenn. a terv- és költségvetési bizottság hoaszas mérlegelés után úgy döntött, hogy nem javasolja a beruházások arányainak megváltoztatását. a képviselők egyöntetűen helyeselték - huzta alá dr. Bognár József -, hogy a hatékonyság növelése áll a gazdaságpolitika középpontjában. nyilvánvaló, hogy a következő években, illetve évtizedekben a gazdasági növekedést elsősorban a termelékenység emelésével és a technikai fejlődés meggyorsításával kell biztosítani. ezzel párhuzamosan a munkaerő olyan elosztását is el kell érni, hogy a szolgáltatásokban többen, a közvetlen termelésben kevesebben dolgozzanak.

- a termelést olyan módon kell emelni, hogy az összhangban legyen a belső kereslettel és a gazdaságos exporttal. ezt a két követelményt ma még egy harmadikkal is ki kell egészíteni: azzal, hogy a termelésemelkedés megvalósulása során nem szabad nagyobb keresletet támasztanunk, mint amekkora kielégítésre képesek vagyunk. /folyt.köv./

13.45/ju ke

-32-

13.55/11 /megnyilt... 5. folyt./-szb

azt is figyelembe kell venni, hogy a tervidőszak kezdetén nem eleve meglevő anyagi eszközöket osztunk szét, hanem olyanokat, amelyeknek előtörlesztését a terv biztosítja. a beruházások ilyen módon történő finanszírozása rendkívül felgyorsítja a gazdasági fejlődés ütemét, de azzal a veszéllyel párosul, hogy ha várakozásaink nem teljesülnek, olyan pénzt is elosztunk, amit meg sem termelünk.

- bizottságunk különleges gonddal vizsgálta meg a tervjavaslat strukturapolitikával összefüggő előirányzatait. ilyenek a szénhidrogének, különösen a földgáztermelés fejlesztése, a gazdaságosabb energiarendszer kialakítása, a magyar bauxit- és alumínium gazdaságos kihasználása, a korszerű jármű- és szállítóeszköz gyártás fejlesztése, a vegyiparban rejlő lehetőségek kiaknázása, a korszerű építési szerkezetek meghonosítása, a számítástechnika adaptálása, s a mezőgazdaságban az állattenyésztés fejlesztése.

a terv- és költségvetési bizottság részletesen elemezte az öt éves terv során kialakuló gazdasági egyensúly-viszonyokat. megállapította: a beruházási javak piacán fennálló helyzet okozza a legtöbb gondot jelenleg, s ez követeli a legtöbb tördés a jövőben. ez nem azt jelenti, mintha a külkereskedelmet, illetve fizetési mérlegünket illetően teljesen nyugodtak lennének. a külkereskedelmi és fizetési mérleg problémája a magyar gazdaságban a fejlődés neuralgikus pontja volt és marad a jövőben is. véleményünk szerint azonban a helyzet kulcsa itt sem az import-helyettesítésben, hanem az export növelésében rejlik. a népgazdasági terv az export növelésére törekszik, anélkül azonban, hogy lemondana a bizonyos területeken elérhető import-megtakarításról. bizonyos fejlettségi színvonalat elért, viszonylag kisvolumenű gazdaságban is lehet más út, mert ellenkező esetben minden szükségletünket hazai termelésből kellene kielégíteni. racionalisabbnak tűnik, ha magas színvonalat teremtünk exportra termelő iparágainkban, s az így elért többletbevételekből, nyereségekből fedezzük a szükség importot. a külkereskedelmi egyensúly abban az esetben helyezhető szilárd alapokra, ha minőségi, módszerbeli javulást tudunk elérni. e változásokat nemcsak azért kell megvalósítanunk, mert a nyugati piacok ezt kívánják, hanem azért is, mert e követelmények a korszerű gazdaság szilárd kritériumai, és ezeket a szocialista országokkal folytatott kereskedelemben és a belső piacon is fokozatosan meg kell teremtenünk.

/folyt.köv./

13.55/11 ke

- 33 -

bkk 3. /megnyilt... 6. folyt./-szb

- de kétségtelen, hogy a gazdaságirányítás reformja nagymértékben hozzájárult eredményeink eléréséhez. elmondhatjuk, hogy gazdasági történelmünk legsikeresebb öt esztendeje áll mögöttünk, mert növekedési ütemünk egyenletes volt, csökkenteni tudtuk a készleteket, létrejött a külkereskedelmi egyensúly, s az idei esztendőben a termelékenység is jól alakult. vitathatatlan az is, hogy a technikai fejlődés meggyorsult, noha ütemével még nem lehetünk elégedettek.

dr. bognár józsef végezetül javasolta: az országgyűlés a beterjesztett módosítások figyelembevételével fogadja el és emelje törvényerőre a népgazdaság iv. ötéves tervéről szóló tervezetet.

/folyt.köv./

13.55/14 H

- 34 -

bkk. 3./megnyilt....7. folyt./ kcs

ezután megkezdődött a törvényjavaslat vitája.

györi imre

----- /csongrád megye, 9. sz.vk/; a megyei pártbizottság első titkára volt az első felszólaló. a városok fejlődésével együttjáró gondok közül a lakáshelyzetet emelte ki. elmondta, hogy az előzetes tervek szerint csongrád megyében hódmezővásárhelyen, szentesen, makón és csongrádon 1240 szövetkezeti és állami lakás építhető a következő ötéves tervidőszakban. a nyomasztó lakáshelyzet enyhítésére a képviselő továbbá 200-300 állami lakás megépítéséhez kért segítséget a kormánytól. a kérést azzal támasztotta alá, hogy már a harmadik ötéves tervben befejezték az említett városok víz- és csatornarendszerének kiépítését és megkezdték a négy városköz-pont rekonstrukcióját.

a mezőgazdaságról szólva beszámolt arról, hogy a mostoha időjárás, az árvíz, a belvizek miatt sok olyan csongrád megyei szövetkezet nehézségekkel küszködik, amely korábban nem tartozott a gyengébb téeszék kategóriájába, sőt egy idő óta már a legjobb eredményekkel gazdálkodó téeszék közé került. e szövetkezetek, élve a gazdaságirányítási reform nyújtotta kedvező lehetőségekkel, nagy beruházásokba kezdtek, hogy hosszabb távra megalapozzák gazdálkodásukat. az utóbbi másfél esztendőben 30 szakosított szarvasmarha-telep és 12 szakosított sertéshizláló telep, valamint 9 új kertészeti telep építéséhez fogtak hozzá. a mezőgazdaság szempontjából közismerten kedvezőtlen 1970-es esztendő viszont a veszéllyel fenyeget, hogy ez a dinamikus fejlődés megtorpan. a megkezdett beruházások befejezését, mielőbbi termelésbe lépését mindenképpen biztosítani kellene, ezért a képviselő az érintett téeszékeknek azt a kérését, tolmácsolta, hogy egyéni elbírálás alapján mérleget, a közép- és hosszulejárati hitelek prolongálásának lehetőségét. a megyei bankszervek által ugyancsak egyéni elbírálási formában forgóalap-pótló, illetve forgóeszköz-hiteleket kellene juttatni a rászoruló téeszékeknek.

a belvizrendezéshez is erőteljesebb állami támogatást kért a képviselő, csongrád megye további iparosításának tervével kapcsolatban megemlítette, hogy a megyében kitermelt földgázt és szénhidrogént túlnyomó többségben elszállítják az ország más területeire. viszont a helyi érdekektől függetlenül a népgazdaság érdeke is megköveteli, hogy e természeti kincsek egy része helyben szolgáljon az ipar fejlesztésére. a harmadik ötéves terv idején, de már korábban is, voltak olyan elgondolások, hogy csongrád megye területén fejlesszék a vegyipart. akkor még ismeretlen volt az a nyersanyagkincs, amelynek kiaknázása az elmúlt évek során megkezdődött: jelenleg az ország kőolajtermelésének mintegy felét adja a megye, és a számítások szerint az 1970-es évek elején a földgáztermelésnek körülbelül egyharmadát vagy még ennél is nagyobb mennyiséget fog szolgáltatni. viszont mióta kiderült, hogy jelentős vegyipari nyersanyagokkal rendelkezik ez a terület, a vegyipar helyi fejlesztése lekerült a napirendről. /folyt.köv./

15.35/kcs

-35-

NF 1530

parlament

bkk. 3./megnyilt...8- foylyt/ kcs

a tervtörvény-tervezetben szó van arról, hogy az országban két olyan hőerőmű épül, amely szénhidrogénbázisra támaszkodik. célszerű lenne az egyiket a délalföldi szénhidrogén lelőhelyén létrehozni. ugyanakkor a vegyipar fejlesztése mellett más tényezők is szólnak, például az, hogy fejlett tudományos kutatóbázis van a szegedi egyetemen és az ott lévő akadémiai intézetekben.

a törvényjavaslatot a képviselő elfogadta.

ezután ebédszünet következett.

ok

á

a szerkesztőségek figyelmébe!

tó/gg kcs

javítás a mai bkk.3. /megnyilt az országgyűlés../ számú hírre.

a 4. folytatás első bekezdése hetedik sorának végén a szöveg helyesen... fundamentális c é l j a i n a k é s k e r e t e i n e k fenntartása mellett...

a második bekezdés első-második sorában a szöveg:

...bizottsági vitákban f e l m e r ü l t főbb kérdéseket...

az 5. folytatás utolsó bekezdése 13-14-ik sorában a szöveg helyesen:... viszonylag kis volumenű gazdaságban n e m

is lehet más ut...

/folyt.köv./

- 36 -

15.55 bh

NA 161E

parlament

bkk. 3./megnyilt...9.folyt./ kcs

az ebédszünet után dr. beresztóczy miklós

-----, az országgyűlés elnökének elnöklétével folytatta tanácskozását az országgyűlés.

gácsi miklós,

----- /á a diósgyőri gépgyár vezérigazgatója /miskolc, 6. sz. vk. képviselője/ hozzászólásában ipari problémákkal foglalkozott. elmondta, hogy a törvényjavaslat természetesen nem szabhatja meg a vállalati döntésekhez szükséges kor-szerűbb, szervezettebb, a népgazdaság főbb célkitűzéseinek megvalósítása érdekében kifejtendő céltudatosabb vezelési munkastílust, gyakorlatot. az ipari vállalatok gazdasági, politikai és társadalmi vezetőinek, választott testületeinek kell olyan körülményeket, feltételeket teremteniük, amelyek biztosítékai a törvény által kitűzött célok megvalósításának.

a képviselő ezután rámutatott; az ipar fejlesztését szolgáló 196-197 milliárd forintos beruházás 65,2 százalékaról - mintegy 127 milliárd forint értékben - vállalati szinten döntenek. bővül tehát az önállóság, a döntési jogkör, a törvényes felelősség is. a döntési jogkör ilyen arányú decentralizálása szerves része gazdasági munkánk reformjának.

- általában minden szinten a fegyelmezettebb, szervezettebb munka kerül előtérbe - hangsúlyozta. - az ipar vállalatainál a hatékonyság érdekében gyors, határozottan kell előrehaladni technológiai és munkafegyelmi téren. minimálisra kell csökkenteni az egészségtelen, a népgazdasági célokat nem szolgáló munkaerőmozgást. az a véleményem, hogy a munkaszervezésben, és általában a vezetés területén elsősorban az ipari vállalatoknál kell megfelelő intézkedéseket tenni. minden különösebb beruházás és fejlesztés nélkül szükséges és lehetséges a fizikai munkát előkészítő munkafázisok szervezet- tebbé, jobbá tétele.

-a képviselő felhívta a figyelmet: helyes lenne, ha a munkaügyi minisztérium megvizsgálná, hogy a szolgáltató iparágak, vállalatok, milyen módon járulnak hozzá a szakmunkásbiztosítás és képzés költségeihez, - ugyanis e téren is gyakorlatiá kellene tenni a közös teherviselés elvét. utalt arra is, hogy az utóbbi években a fiatalok körében észrevehetően csökkent az érdeklődés az alapszakmák iránt. hasonló jelenség tapasztalható a műszaki egyetemekre való jelentkezéseknél is. helyes volna a tervtörvény végrehajtása során megvizsgálni, milyen intézkedéseket kellene tenni ilyen vonatkozásban.

a képviselő a törvényjavaslatot elfogadta.
/folyt.köv./

- 37 -

16.15 bh

NA 1625

bkk. 3./megnyilt...10. folyt./ kes

bali zoltán,

----- Tolna megye 3. számú választókerületének képviselője, a bátaszéki buzakalász tsz elnöke felszólalásában beszámolt arról, hogy a Tolna megyei termelőszövetkezetekben mindinkább meghonosodik a vállalat szerinti gazdálkodás, széles körben alkalmazták az iparszerű termelési módszereket. a termelőszövetkezeti parasztság és a mezőgazdasági üzemekben dolgozó agrár-mérnökök, technikusok közös munkájának eredményeként a termés-hozamok szerte a megyében lényegesen jobbak, mint bármikor voltak.

a továbbiakban a negyedik ötéves tervjavaslattal, a mezőgazdaság során következő feladataival foglalkozott. megvalósíthatónak mondotta a törvényjavaslattal megjelölt célt, amely szerint a tervezett 15-16 százalékos mezőgazdasági termelés-növekedést teljes mértékben a termelékenység növelésével kell biztosítani. hangsúlyozta, hogy az állam több tízmilliárdot juttat az elkövetkező öt évben a mezőgazdaság céljaira, ez a termelés fejlesztése mellett lehetővé teszi az állati férőhelyek növelését és korszerűsítését, s jelentős összegeket biztosít a termények tárolására, gépek beszerzésére. a gépellátottsággal kapcsolatban problémaként vetette fel a megfelelő munkagépek hiányát. - arra kell törekedni - mondotta -, hogy a mezőgazdaságban használt nagyteljesítményű erőgépekhez korszerűbb munkagépek álljanak rendelkezésre, amelyek nagyobb terhelést bírnak el, s a kötöttebb talajokon is jól használhatók. megemlítette továbbá a növekvő termeléssel együttjáró szállítási gondokat. a közlekedés-fejlesztési program szerint a kisebb vasúti rakodóhelyek megszűnnek, a szállítás egyre inkább a közutakon bonyolódik majd le, s növekszik a tehergépkocsi szerepe a mezőgazdasági üzemekben is. különösen a sokoldalúan alkalmazható, mindenféle termény szállítására képes billenőplató tehergépkocsik használhatók jól a mezőgazdaságban.

ismeretette a megyében meghonosított fejlett termelési eljárásokat. elmondta, hogy szövetkezetekben - szovjet tapasztalatok alapján - ugynevezett önálló gépesített komplex brigádokat alakítottak, amely csaknem 2000 hold területen a legkülönbözőbb növények - kalászosok, kukorica, napraforgó, borsó, cukorrépa, stb. stb. - termelésével foglalkozik. a 12 tagú brigád a mélyszántástól a betakarításig minden munkát maga végez.

befejezésül a termelőszövetkezeti dolgozók egészségügyi ellátásáról beszélt. felhívta a figyelmet, hogy a gépek fokozott használata növeli a balesetveszélyt a mezőgazdaságban, emellett a különböző növényvédőszer, vegyi anyagok széleskörű alkalmazása is hatásosabb egészségvédelmet, főleg pedig üzemorvosok közreműködését igényli. kérte az egészségügyi kormányzatot, hogy a tsz-ek dolgozóinak részére biztosítsák az üzemorvosi ellátást.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

- 38 -

16.25 bh

NA-1705

bkk 3. /megnyilt... 11. folyt./-szb

mmmm

csikesz józsefné

----- /budapest 65. vk./ a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese elmondotta, hogy a fővárosban és környékén a foglalkoztatottság növelésére már nincs lehetőség, s miután a népgazdaság egyensúlya megköveteli a fővárosi ipar továbbfejlesztését, azt csak intenzív uton lehet elérni. fejleszteni kell a bonyolultabb, magasabb képzettséget igénylő tevékenységet a budapesti törzsgyárakban, a munkaigényesebb iparkitelepítésre egyébként a következő öt esztendőben minden esztendőnél magasabb összeget, mintegy 800 millió forintot juttatnak.

a népgazdasági terv irányelveivel összhangban a fővárosi tanács is elsősorban lakásépítésre összpontosítja erőforrásait. erre a célra fordítják a tanácsi fejlesztési alap több mint 75 százalékát, amelyből kétszer annyi - körülbelül 56 ezer - lakás épülhet fel, mint a harmadik ötéves terv során. égető gondja a fővárosnak, hogy az ugynevezett járulékos beruházások elhúzódnak, s előfordul, hogy az új lakótelepek üzlethálózata csak esztendővel a lakások elkészülte után épül meg.

csikesz józsefné részletesen szólt a főváros, a budapesti kereskedelem fejlesztéséről. rámutatott: a legfőbb gond az, hogy az emelkedő forgalommal nem tart lépést az üzlethálózat korszerűsítése. a helyzetet az is súlyosbította, hogy a harmadik ötéves terv során a kiskereskedelmi áruforgalom növekedése az eredeti előirányzatok kétszeresét is meghaladta. a negyedik ötéves tervben a budapesti üzletek alapterülete negyedmillió négyzetméterrel növekszik, s kulturált, korszerű üzletközpontokat alakítanak ki. nagyobb gondot fordítanak az eladói munka könnyítésére, így próbálják elejét venni az elvándorlásnak. /a legutóbbi felmérések szerint a budapesti kiskereskedelemben 4 700 eladói hely betöltetlen./

végezetül kérte az illetékeseket, hogy teremtsék meg a ma még hiányzó pénzügyi feldezetét a 922 ágyas új dél-pesti kórház felépítésének.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

- 39 -

16.35 bh

NA 1715

bkk 3. /megnyilt... 12. folyt./-szb

gergely Lajos

nyugdíjas, pécs város 3. választókerületének képviselője egyetértőleg nyugtázta, hogy az energiastruktúra megváltoztatására szükség van, helyes döntés volt a gazdaságtalanul működő szénbányák becsukása. Mindemellett a törvényjavaslat is megemlíti, hogy az energiamérlegben még évtizedeken át számolni kell a jó minőségű szén gazdaságos termelésével. ennek kapcsán szövegátette, hogy fontolóra kellene venni a mecseki szénbányák helyzetét. a hazai kokszbázis szempontjából - figyelembe véve például dunaujváros igényét - jó lenne tisztázni, egyértelműen látni az ugynevezett liasz-bányászat helyzetét. felvetette a dunai kokszblokk rekonstrukciójának, esetleges fejlesztésének gondolatát. arról is szólt, hogy nyugtalanító, közgazdaságilag is káros a szénbányáknál tapasztalható nagygyáru nyu munkaerő-vándorlás. az elvándorlás egyik lényeges oka, hogy nincs kellően differenciált bérezés, anyagi megbecsülés. holott a bányász-szakmukának, ennek az igen nehéz és veszélyes foglalkozásnak kiemelt bérszínvonalat kellene biztosítani és tartani. s ehhez a képviselő szerint még szociális problémák is járulnak: a lakáshelyzet gondjai és az, hogy a munkakörülményeken is jócskán van javítanivaló.

az ipari üzemeknek a fővárosból vidékre telepítésével kapcsolatban annak a reményének adott kifejezést, hogy a kormányzat pécsre is telepít ipari üzemeket, mert jelenleg ezek hiánya nehezíti a város fejlődését.

súlyos gondokkal küzd baranya megye, mert rendkívül szűk az építőipari kapacitás. a negyedik ötéves terv időszakára programba vett - a korábbi tervidőszakénál jóval kevesebb - építési jellegű beruházások egyharmadára már most nem lehet kivitelezőt találni. az építőipari vállalatok szinte kiirhatják a kapukra, hogy 1975-ig munkát nem vállalnak. mivel a képviselő szerint ez a kapacitásprobléma nemcsak helyi jelenség, megoldását az illetékesek figyelmébe ajánlotta.

pécs város várható fejlődéséről elmondta, hogy az utóbbi tíz évben a lakosság 27 százalékkal nőtt, de ezzel a tempóval nem tudott lépést tartani a város a kommunális ellátásban. arra kérte a kormányt, hogy amikor a városrendezési terv koncepciójáról tárgyal majd, nyújtson segítséget pécs fejlesztési gondjainak enyhítéséhez. elsősorban a lakás- és közműépítés, valamint a tervezett kulturális és kommunális beruházások megvalósítása szorult támogatásra.

a törvénytervezetet elfogadta.

/folyt.köv./

- 40 -

16.45 bh

M 1725

bkk. 3. /megnyilt... 13. folyt./kcs

kerkay andorné,

vegyészmérnök /fejér megye 1.sz. vk./
egyebek között megemlítette, hogy fejér megyében jelentős hagyománya van az alumíniumiparnak, s például a székesfehérvári könnyűfémű európai szinten is rangos helyet foglal el az iparágban. rámutatott, hogy a jövőben a fő hangsúlyt az alumíniumiparban a félgyártmány és a készáruterelés növelésére helyeződik át, ami elősegíti, hogy az alumíniumexporton belül a feldolgozott alumíniumtermékek aránya növekedjen - az alumíniumtömb terhére.

a járműprogram végrehajtásáról szólva kiemelte, hogy a termelés jellegében és ütemében forradalmi változás következett be. elismerését fejezte ki mindazoknak, akik a program kialakításában részt vettek, majd így folytatta: a kooperációs nehézségek, az ikeres székesfehérvári telepe járulékos beruházásainak elmaradása, a szervezetlen anyagellátás következményeként fellépő túlórázás és a létszámproblémák azonban sok gondot jelentenek a helyi vezetésnek, s további elemzést, részletekbe menő intézkedést igényelnek.

örömmel üdvözölte a képviselőt, hogy a számítástechnika hazai megalapozása napirendre került. a számítástechnika persze nem valami csodaször, csupán eszköz a kezünkben arra, hogy emelkedjék a vezetés színvonala. fontos feladat, hogy elsajátítsuk a megfelelő számítástechnika ismereteket, s megszervezzük az ezirányú oktatást. ennek részleteire máris készültek javaslatok, részletes tematikák, mind az egyetemi, - mind pedig a továbbképző, ugynevezett postgraduális oktatás területére. indokolt lenne, ezt a jelentős témát kiemelten kezelni, és kormányprogram szintjére emelni.

a képviselő a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

- 41 -

17.15 bh

M 1750

bkk 3. /megnyilt... 14. folyt./-szb

galló ernő

----- nyugdíjas, budapest 20. választókerületének képviselője az életszínvonal negyedik ötéves tervben várható alakulásával, s ezzel összefüggésben a nyugdíjasok érdekében tervezett intézkedésekkel foglalkozott. rámutatott arra, hogy a szocialista állam gondoskodása folytán jóval több mint másfélmillió ember kap nyugdíjat, járadékot, vagy rendszeres segélyt, illetve mint ellátatlan családtagot érinti az állami gondoskodás. bizonyos, hogy az állam által nyújtott ellátás havi összege nem oldja meg a nyugdíjasok, járadékosok valameny-nyi gondját, azonban figyelembe kell venni, hogy az egyre növekvő összegű, s immár évente több mint 11 milliárd forintot kitevő nyugdíjak, járadékok biztosítása rendkívül nagy terhet ró az államra. a társadalombiztosítás fejlődését jelzi egyeb-ként a kormánynak az az intézkedése is, amely a nyugdíjasok kórházi ápolását a korábbi három hónap helyett korlátlan idő-tartamra meghosszabbította.

a negyedik ötéves terv a szocialis gondoskodás újabb, figyelemre méltó fejlődését irányozza elő. a reáljövedelmek növekedésétől függően például kilátásba helyezi a nyugdíjak, járadékok további emelését is. s bár az ellátás várható ösz-szegére számszerű utalást nem tartalmaz, megnyugtató, hogy a párt kongresszusi irányelvei hasonló nyomatékkal hangsúlyoz-zák a családok jövedelme között meglévő különbségek csökken-tését, valamint a nyugdíjak emelését. ezzel kapcsolatban a képviselő felhívta a figyelmet: a nyugdíjak összegszerű meg-állapításánál ügyelni kell arra, hogy a társadalombiztosítás fejlesztése - a párt kongresszusi irányelveinek megfelelően - valóban összhangban legyen az ország teherbíró képességével. továbbá vegyék számításba, miként alakult a következő években a munkaviszonyban álló dolgozók reáljövedelme, s ahhoz márton javítsák a nyugdíjasok életkörülményeit is.

a törvényjavaslatot elfogadta.
/ folytó. köv./

17.35 bh

MA 17^h

bkk 3. /megnyilt... 15. folyt./-szb

ezután szünet következett. a szünet után vass istvánné elnökletével folytatta tanácskozását az országgyűlés.

dr. horgos gyula

----- kohó- és gépipari miniszter emelkedett szólásra. a miniszter beszédét mai bkk 2. számú kiadásunkon kö-zöltük. a beszéd embargóját feloldjuk, s egyben a szövegre a kö-vetkező javítást adjuk:

mai bkk 2-es kiadásunk 2. folytatása 3. bekezdésének har-madik sorának végétől a szöveg helyesen a következő: öntött-és kovácsolt előgyártmányokkal és e g y é b c i k k e k k e l . ezt a célt...

mocsári sándor

-----, /hajdu-bihar megye 7.sz.vk./, a hajdu-szováti május 1. tsz elnöke hozzászólásában mezőgazdasági gondokkal fog-lalkozott. elmondotta egyebek közt, hogy a háztáji gazdaságok a mainál jóval nagyobb részt vállalhatnának a lakosság áruellátásá-ból, ha megfelelő kisméretű korszerezésű termelésüket. a nemrégiben zárult mezőgazdasági kiállításon számtalan olyan ügyes, praktikus munkaeszközt sorakoztattak fel, amely lényegesen meg-könnyítené a háztájiban dolgozók munkáját - ha kaphatók lennének. kérte: ezek a kisméretű tárgyak ne maradjanak kiállítási tárgyak, az illetékesek forgalmazásukról is gondoskodjanak. mocsári sándor azt is szóvá tette, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetekben fel-lendült termelési kedvet még tovább növelné néhány olyan köz-ponti intézkedés, amely biztonságosabbá tenné a gazdálkodást. az illetékeseknek arra kell törekedniük, hogy a gazdaságok megfelelő tartalékpénz- és terményalappal rendelkezhessenek. a képviselő véleménye szerint ez a megfelelő árszínvonal tartásával, a termé-kek, termények kedvező értékesítésével elérhető lenne.

a súlyos ár- és belvízkárt szenvedett közös gazdaságok jó része gyors és hathatós segítség nélkül nem tudja megtartani a korábbi fejlődés ütemét. mocsári sándor kérte az illetékeseket, hogy ezeknek a gazdaságoknak nyújtsanak nagyobb adókedvezményt, magasabb összegű közleplejárati hiteleket s hosszabbítsák meg a visszafizetési határidőket. számos gazdaság gondjait még elavult, elhasznált gépparkja is súlyosítja, ezért a képvi-selő azt javasolta, hogy a negyedik ötéves terv során beszerzen-dő erőgépek nagyobb hányadát a tervidőszak első felében kapják meg a mezőgazdasági üzemek. több és olcsóbb műtrágyára, nagyha-tású növényvédőszerre is szükségük lenne. a képviselő ezzel kapcsolatban javaslatot tett: kérte, tegyék lehetővé, hogy mező-gazdasági üzemek - akár közösen is - növényvédő repülőgépet vá-sárolhassanak.

a törvényjavaslatot elfogadta.

/folyt.köv./

18.20 bh

MA 18^h

bkk 3. /megnyilt... 16. folyt./-szb

benke lajosné

----- /pest m. 7.-sz. vk./ általános iskolai igazgató arról beszélt, hogy a művelődésügyi ágazat fejlesztésére a törvényjavaslat szerint 16-17 milliárd forint áll rendelkezésre. ennek az összegnek a fele az oktatás céljait szolgálja. jelenleg a 24 év alatti lakosságnak több mint a fele tanul valamilyen oktatási intézményben, s ez az arány meghaladja például svédország, az nszk vagy ausztria hasonló koru népességének tanulási arányát. az oktatás, illetőleg a kulturális ellátottság minőségének fejlesztésében azonban korántsem dicsekedhetünk ilyen eredményekkel.

a szakember utánpótlásról szólva a képviselőnk szorgalmazta, hogy a gyárak, vállalatok nyújtsanak anyagi segítséget azoknak az oktatási intézményeknek, amelyekben saját dolgozók gyermekei tanulnak, illetőleg ahonnan maguk is várják a frissen kiképzett szakembereket.

Kitért a felszólaló arra, hogy az ország minden lakosára jelenleg 650 forint művelődésügyi kiadás jut, s ez az össze négy évtől ezelőtt még csak 570 forint volt. nem lehetünk azonban elégedettek a művelődésügyi összegek területi elosztásával, mert még vannak aránytalanságok. például pest megyében - ahol 870 000 ember, a lakosság nyolc és fél százaléka él - az egy főre jutó összeg csak 503 forint. nincs igazuk azoknak, akik a főváros közelségére hivatkoznak, hiszen a budapesti kulturális és művelődési intézmények befogadóképessége is véges, tehát nem lehet túlzottan ezekre hagyatkozni.

a törvénytervezetet benke lajosné elfogadta és elfogadásra ajánlotta.

/folyt.köv./

- 44 -

19.15 bh

NA 1905

bkk 3. /megnyilt... 17. folyt./-szb

varga károly

----- /somogy megye 10. sz. vk./, a hazafias népfőnt somogy megyei titkára többek között a törvényjavaslatban megfogalmazott kulturális célokkal foglalkozott. rámutatott:

az oktatási programban különösen fontosnak tartom a kollégium-fejlesztést, mert csak ez segíthet alapvetően a fizikai dolgozók gyermekei - közülük is különösen a bejárók tanulási körülményeinek javításában. bár a több mint 30 ezer hely megépítésének terv jelentős, úgy látom, hogy ezen a területen továbbra is feszültségek lesznek. ezért javaslom, hogy az állami éves terv és a költségvetési előirányzatok megállapításakor - az ötéves terv megvalósításától függően - évente növekedjék az erre a célra fordított összeg. javaslom azt is: induljon akció - a művelődésügyi minisztérium, a szakszervezetek országos tanácsa és az országos szövetkezeti tanács által kidolgozandó terv alapján - hogy a vállalatok és a szövetkezetek az évenként rendelkezésükre álló kulturális vagy más alappól vállaljanak kollégium-építést - s az így elkészülő újabb helyeket elsősorban saját munkásaiknak a gyermekei kaphassák meg. az építkezés befejezése után pedig esetleg vállalhatnák a fenntartás költségeit is. meggyőződésem, hogy ilyen jellegű felajánlás az üzemek és a szövetkezetek dolgozóinak egyetértésével találkozna.

a népgazdaság negyedik ötéves tervéről szóló törvényjavaslatot elfogadta.

tamás jános

----- főépítésvezető, komárom megye 6. számú választókerületének képviselője, a negyedik ötéves terv építőipari vonatkozásairól szól. elismeréssel szól arról, hogy a következő évek gazdasági programja az építőipar sokoldalú fejlesztését, az ágazat termelésének 43-45 százalékos növelését írja elő. ez megköveteli a szorosan vett építőipar termelő kapacitásának erőteljes fejlesztését, ugyanakkor jelentős feladatokat hárít az építőipari tevékenységgel szorosan összefüggő gépiparra, vegyiparra és egyéb szakipari ágazatokra is. mindezt a negyedik ötéves terv is számításba veszi, s az állam jelentős költségvetési juttatással egészíti ki a vállalatok pénzügyi lehetőségeit.

/folyt.köv./

- 45 -

19.20 bh

NA 2000

parlament

bkk 3. /megnyilt... 18. folyt./-szb

- vannak azonban az építőiparban megoldatlan feladatok is, amelyek megoldása - a terv sikeres végrehajtása érdekében - az eddiginél hatásosabb intézkedéseket tesz szükségessé - mondta. figyelmeztető adat például, hogy az utóbbi hónapokban - a korábbi időszakhoz képest - 8-10 százalékkal csökkent az építőipari dolgozók száma. a nagyfokú elvándorlás egyik fő oka az, hogy az állami építőiparban az átlagkeresetek alacsonyabbak, mint egyéb építőipari ágazatokban. emellett az építőipari vállalatok jelentős része nem tud olyan kommunális, szociális juttatásokat - bűlcséde, óvoda, lakás, stb. - biztosítani dolgozóinak, mint a nagy, országos vállalatok.

az építő- és építőanyagipar gyorsabb ütemű fejlődését bizonyos vonatkozásban az érvényben levő gazdasági szabályozók is gátolják. az építőipari vállalatok ugyanis zömrel a kisebb - évi 200-500 millió forint termelési értéket előállító - vállalatok kategóriájába tartoznak, túlnyomóan fix árakkal dolgoznak, ami kevésbé ad módot a dinamikus fejlődést szolgáló pénzügyi alap képzésére.

a törvényjavaslatot elfogadta.

az országgyűlés csütörtökön délután 10 órai kezdettel, a népgazdaság negyedik öt éves tervének vitájával folytatja munkáját. /

x x x

19.45 bh

- 46 -

M 2005

parlament

bkk 3. /megnyilt... 19. folyt./-szb

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a mai bkk 3. /megnyilt.../ számú hírre:

a 9. folytatás negyedik bekezdése harmadik sorában a szöveg helyesen: érdekében gyorsan, határozottan kell előrehaladni...

a 12. folytatás első bekezdése 9-10. sorában a szöveg helyesen: ... jó lenne tisztán, egyértelműen látni...

/utl/

..

M 2005

- v é g e -

- 47 -

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 358-586

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti belső hírek

1970. október 1.

55 1. új rendelkezések a rádió- és televíziókészülékek üzembentartásáról

1 bc/hné bh hgy

1970. október 1.

október 1-én lép hatályba a közlekedés - és postaiügyi miniszter rendelete a rádió- és televízió-szabályzat első részének kiadásáról. az új szabályzat a rádió és a televízió műsorvevő készülékek üzembentartásával kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket szabályozza, sa korábbiakhoz képest több jelentős változást tartalmaz.

a rádió- és a televíziókészülék üzembentartójának a készülék megszerzésétől számított 8 napon belül bejelentést kell tennie. ez - a lakóhelytől függetlenül - bármely postahivatalnál, vagy fiókpostánál megtehető. az igazolás egyben az előfizetési díj megfizetésének első nyugtázásáig az üzembentartási jogosultságot is igazolja. a bejelentés elmulasztása esetén is meg kell fizetni az előfizetési díjat, sőt a mulasztás szabálysértési eljárás megindítását vonja maga után.

egy bejelentés alapján több készülék üzembentartására eddig csak rádiókészüléknél volt lehetőség. a szabályzat ezt a rendelkezést kiterjeszti a televíziókészülékre is. eszerint egy bejelentés alapján, a bejelentésben megjelölt helyen a közös háztartásban élők több televíziókészülékeket is üzembentarthatnak. előfizetési díjat azonban csak egy készülékért kell fizetni. a posta az ilyen kettős díjfizetések megszüntetése iránt hivatalból nem tud intézkedni, ezért azok az előfizetők, akik jelenleg egy helyen üzembentartott két, vagy több televíziókészülékért fizetnek előfizetési díjat, a második, vagy további előfizetési díj megszüntetése iránt - lehetőleg még ez évben - forduljanak a lakóhelyük szerint illetékes levélkézbesítő postahivatalhoz.

/folyt. köv./

Dr